Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NHẬT BÁO NGHỊ LUẬN CHÁNH TRỊ KINH TẾ XÃ HỘI VĂN HÓA

Tự Do

TIẾNG NÓI CỦA NGƯỜI VIỆT TỰ DO

Chủ-nhiệm : PHẠM-VIẾT-TUYỀN
Chủ-bút : NGUYỄN-DUY-CẦN — Thư-ký Toà-soạn : NGUYỄN-TRỌNG — Quản-lý : TRỰC-NGÔN
Báo-quán : 25-27-29, Võ-Tánh — Saigon — Hộp thư số 653 — Điện thoại tự động 25.521
Năm thứ XI.—Số **1.948** Thứ Bảy 4-1-64 (20 tháng 11 (âm) Quý Mão).— Giá **2 đ.**

ĐỌC TRONG SỐ NÀY :

★ **Ông Bùi Văn Lương Cựu Bộ Trưởng Nội Vụ đưa chức thư chứng minh gia tài.**
● **THÀNH LẬP NHA TUYÊN ÚY PHẬT GIÁO.**
★ *TRANG 3, 4.*— **Thực trạng Công Giáo miền Trung ? — Triết lý tuyệt hảo trong cuộc đời của Nhất Linh Nguyễn Tường Tam** *(bài của TRƯƠNG BẢO SƠN)*
★ *TRANG 2, 5.*— **LÁ THƯ SÀIGÒN** *(mục sinh viên, của VƯƠNG ĐĂNG)*
TIẾNG GỌI NGÀY XANH *(bài của NGUYỄN)*
và nhiều mục thường xuyên khác.

Ngày xưa :
TRUYỆN BẰNG TRANH
BÉ VIỆT
(Của HOÀI NAM)

Tổng Giám Mục
Ngô đình Thục
đang còn nghỉ phép

VATICAN.—Người tin Vatican kinh đã Giáo Phủ Công giáo cho biết là Thầy Giám Mục Ngô đình Thục đã rời La Mã đi Riviera thuộc Pháp (French Riviera).

Mấy đây, HĐQNCM đã ra lệnh cấm tập thể các Tổng Giám Mục không tuyên tín công giáo cho biết là ông vẫn cho được coi như Tổng Giám Mục Huế.

Tòa thánh La Mã không bình luận gì về tài sản ông Ngô đình Thục bị cấm đạo.

Ý KIẾN MỘT NHÂN SĨ :

HỘI-ĐỒNG NHÂN SĨ ĐẠI-DIỆN CHO AI ?

● **Hội Đồng Nhân Sĩ có khác Hội Đồng Tư Vấn ở Trung Kỳ và Bắc Kỳ dưới thời Pháp thuộc không ?**
● **Hội Đồng Nhân Sĩ có được bàn về Quốc Phòng và An Ninh không ?**
✱ Hội Trưởng Diên Hồng có phải là dinh Gia Long thời ông Diệm không ?

LỜI NÓI ĐẦU

Trong buổi khai mạc Hội Đồng Nhân Sĩ ngày 2-1-64 vừa qua, Nhân Sĩ NGUYỄN VỸ có cho phổ biến một nghị án về vấn đề Nhân Sĩ.

Từ trước tới nay, dân chúng và báo chí đã bàn luận nhiều về vấn đề Nhân Sĩ này.

Nhân Sĩ là gì ? Ai xứng đáng là Nhân Sĩ ? Ai lợi dụng danh nghĩa Nhân Sĩ ?

Các cố gắng định nghĩa và các cuộc bàn luận đang còn kéo dài, lại rai, chưa đưa khoát thể Hội Đồng Nhân Sĩ, đúng kỳ đúng thống như đòi hỏi được hoài bão trong lòng mọi, để phải ra mắt chào đời.

Đây vẻ mới chào đời của khóc oe oe làm sao biết tương lai của nó ra sao ?

Chúng tôi chỉ ước lặng chờ đợi, hồi hộp và lo lắng.

Nhưng nhìn vào hoàn cảnh một con người, chúng ta cũng có thể đoán biết, ít nhiều con người đó sẽ đi về đâu ?

Bởi vậy, Nhân Sĩ NGUYỄN VỸ đã nhìn thẳng vào « hoàn cảnh thụ thai » của Hội Đồng Nhân Sĩ, mà nói lên thực trạng của Hội Đồng Nhân Sĩ này.

Trong nghị án đọc trước các bạn đồng hội (hội đầy là Hội đồng Nhân Sĩ) nhân sĩ Nguyễn Vỹ đã bàn khoăn nêu lên mọi vai trắc mắc. Những thắc mắc này cần là những thắc mắc của nhiều người trong chúng ta.

Tại sao có Hội Đồng Nhân Sĩ ?

Theo các giả bản nghị án thì các nhân sĩ họp tại Hội trường Diên Hồng sáng ngày 2-1-1964 là để ý muốn *rất tế nhị và rất dân chủ* của các nhân sĩ không thể chối từ (?)

Tác giả cho rằng trong giờ phút cần sự vô với Cách Mạng, các nhân sĩ đã đáp tiếng gọi của HĐQNCM mà phụng sự quốc gia dân tộc. Tuy nhiên các nhân sĩ ai nấy đều nông mình là sự vô nếu không làm mà trong gì thì sẽ bị « đắt » mất ! *« Nous serions brulés ! Chúng ta sẽ nhầm ».*

Hội đồng Nhân sĩ đại diện cho ai ?

Trong bài diễn văn khai mạc Hội Đồng Nhân sĩ, Trung Tướng Dương Văn Minh đã cho biết rằng các Nhân sĩ đến từ một cách chính xác những nguyện vọng của dân chúng. Con Nhân sĩ *Nguyễn Vỹ* trong bản nghị án thì lại thành mình sáng : « ... Chúng ta đều biết rằng, chúng ta không có quyền đại diện cho ai cả. Mà có ai cho phép chúng ta đại diện cho ai đâu ? Cho nên, đến ngồi trong phòng họp này với « chiếu bài Nhân sĩ » có vẻ không được thiêng lắm, chúng ta nếu có vẻ « đồng bào. Thành thật chỉ mong đồng bào biểu cho ».

Và ông Nguyễn Vỹ cũng xin các bạn nhà báo là đại diện dư luận quốc tế chúng cảm cho các Nhân Sĩ được gọi đến đây mà không có sự bầu cử chính thức mà nhân dân. (Riêng nhật báo TỰ DO chúng tôi đã thông cảm với nhà báo Nguyễn Vỹ đang khi của muốn thông cảm hơn với Nhân Sĩ Nguyễn Vỹ).

Hội Đồng Nhân Sĩ chỉ có tính cách tư vấn

Trong trường Chủ tịch HĐQNCM trên bố cáo :

«Nhiệm vụ của quý vị nhân sĩ chỉ có tính cách tư vấn...» Bởi vậy, tác giả bản nghị án đã nhấn mạnh đến « điểm Hội Đồng Nhân sĩ chỉ có quyền góp ý kiến chứ không có quyền biểu quyết. Như thế thì có khác gì *Hội Đồng Tư Vấn* ở Trung Kỳ và Bắc Kỳ dưới thời Pháp thuộc, ước năm 1924, Cố lý nào Cách Mạng 1963 lại đây nhân dân Việt Nam lui về 40 năm xưa ?»

(Xem tiếp 2 trang 6)

Chiều hôm nay lúc 3g 30 V.N, Giáo Hoàng Phao La VI sẽ đặp phủ cơ phân lực giáng thăm Thánh địa Pa-lét-Tin. Đây là lần đầu tiên trong lịch sử Giáo Hội Công Giáo, một vị Giáo Hoàng qua thăm viếng quê hương Chúa Cứu-Thế. Gần 2.000 kỵ giả, nhiếp ảnh viên sẽ theo rõ cuộc hành trình kéo dài 3 ngày của Đức Giáo Hoàng.

Bộ Thành

Thành lập
Nha Tuyên úy Phật Giáo

SAIGÒN.— 3-11 Theo nguồn tin thông thạo thì Nha Tuyên úy Phật giáo đã được chính thức thành lập. Cùng một mục đích như Nha Tuyên úy Công giáo, Nha Tuyên úy Phật giáo sẽ xúc tiến đến các vấn đề tôn giáo của các quân nhân Phật giáo.

Việc xin lập
Đoàn thể Chính trị
Ở NHA TRANG

KHÁNH HÒA.— Đại tá Tổng trấn đặc khu Nha Trang kiêm Tỉnh trưởng Khánh hòa đại ý như sau : Hiện hay Tỉnh có nhận chiếu đơn xin lập Hiệp hội và đoàn thể chính trị tại Khánh hòa.

Nhưng theo thể lệ hiện hành, việc cấp giấy phép liên hệ ngoài thẩm quyền của Tỉnh vì phải trình Phủ Thủ Tướng thẩm định. Vì lại nữa phương diện tổ chức, đề những nhóm đoàn tác hoạt động, các cơ sở địa phương phải thông thuộc một tổ chức cấp trung ương.

Do đó, việc thiết lập cũng như việc ấn định thành phần ban chấp hành chi nhánh các đoàn thể chính trị hay hiệp hội do cấp trung ương đề nghị lên Phủ Thủ tướng.

Trong khi chờ đợi giấy phép hợp lệ của trung ương, mọi sự tự hợp hay sinh hoạt nào đều dưới danh hiệu Hiệp hội hay đoàn thể chính trị đã có đơn xin thành lập công bị xem như bất hợp pháp.

H. L.

Ông Cựu Bộ trưởng Nội Vụ Bùi Văn Lương trình

CHÚC THƯ GIA PHẢ
để chứng minh sản nghiệp

● Người ruộng đất lại có cả 2 hồ vàng bạc chôn dấu tư lâu là của hương-hỏa cha mẹ chia cho.

ĐÔ THÀNH.— Gần đây các báo đã loan tin một vài ở. Bộ trưởng của Ngô Triều như cựu Bộ trưởng Tài chánh Ng. Lương, cựu Bộ trưởng Lao động Huỳnh hữu Nghĩa đã bị nhà cầm quyền ra lệnh điều tra, do đó những cựu Bộ trưởng khác của chế độ cũ cũng đang lo nghĩ. Trong số đó có ô. Bùi văn Lương cựu Bộ trưởng Nội Vụ đang ở trong tình trạng bàng khuâng lo ngại. Nghe đâu ô. Bùi văn Lương đã làm một lá đơn gửi lên HĐQNCM xin chính quyền mở lượng khoan hồng; đại cương trong đơn của ông Bùi văn Lương kể lể rằng từ khi Ngô triều cầm nhắc cho làm Bộ trưởng không đám tham làm; cho như sản nghiệp hiện có là của hương hỏa gia tài cha mẹ để cho, như ruộng đất, nhà cửa, bảo vật chôn dấu từ xưa như các món đồ cổ, nhất là 2 cái hồ bằng sư trong đựng 32 nén vàng, 50 nén bạc. Để chứng minh những của hương hỏa đó, ông đơn đã kèm bản chúc thư gia phả đã trước bộ vào năm 1957, căn cứ vào đó làm chứng có xin gỡ tội.

Có điều hơi lạ là Cựu Bộ trưởng Nội - Vụ làm đơn xin Chính phủ mở lượng khoan hồng, không gửi thẳng lên Trung Tướng Chủ tịch HĐQNCM, lại đi nhờ một nhân vật Hoa Kỳ chuyển đệ.

TẠI NHA TRANG
MUA GẠO
được tự do

NHA TRANG.— Tòa Hành Chính Nha Trang vừa cho biết : kể từ nay dân chúng có thể mua gạo tại bất cứ tiệm nào gần nhất. Khẩu phần gạo dành cho mỗi gia đình hàng tháng là 50 lít cho mỗi gia đình dưới 5 người và 100 lít cho các gia đình trên 5 người.

Trước đây, dân chúng phải mua theo khu vực liên gia đã biết.

Hiện nay giá gạo tại Nha Trang được ấn định là 675 đồng 1 tạ 100 kí cả bao bì gạo cũ một 25 phần trăm tấm.

Thường ước, giá gạo Nha Trang chỉ 636 đồng một bao.

TIN CHIẾN SỰ HÔM QUA

3 TIỂU ĐOÀN GIÁP CHIẾN VỚI VC...
trong cuộc hành quân Đại Phong 35

● 1 trực thăng Mỹ bị hỏng máy, 2 phi công bị thương

SAIGÒN.— Tin chiến sự do sĩ quan báo chí đại diện Bộ Quốc Phòng loan tại Tòa Nhà Thông Tin sáng ngày 3-1-64 cho biết :

Biệt Khu Tây Đô : Tiểu Khu Gia Định : Lúc 2 giờ 35 ngày 1-1, đơn V.C. không rõ quân số đặt phục kích Đại đội Dù số 1 thuộc Tiểu Đoàn 8 Dù, Trung đoàn 5 Dù, Lữ đoàn Dù. Vì bắn ẩn bắn vô ít, Đại đội 1 DV tử thương, 1 bị thương, 1 VC chết.

QUẢNG TRỊ.— *Lúc 16 giờ 25 ngày 1-1-64,* 1 đại đội địa phương vùng 26 cây số phía Nam Quảng Trị bắt quả ta vô sự. Địch 2 chết, ta thu 1 súng liên sơ mát 49. Hãy 1 ống.

BÌNH ĐỊNH. Lúc 16 giờ ngày 1-1-64 1 Trung đội V. C. đặt nhập chánh phủ Hiệu Trung phương vô khoảng hai nghìn người chưa kể người đang đông người đường.

Mở đầu buổi nói chuyện, ông Bùi trưởng Huấn, giảng sư Quyền khoa trường Đại học Luật khoa, đã trình bày về vấn đề trung lập. Ông đã trình bày vấn đề trung phạm vi pháp lý giảng như trong tình trạng thực tại của V.N. Ông phân biệt

(Xem tiếp 4 trang 6)

(Xem tiếp 5 trang 6)

CHIẾN-TRANH Ở VIỆT-NAM
sẽ còn kéo dài (theo lời ông Hilsman)

● **Hội Đồng Quân Nhân Cách Mạng ở V. N. nhất định tránh các lỗi lầm thường thấy ở các Hội Đồng Quân Nhân khác.**
Ở GHANA : nhà độc tài N'Krumah suýt chết.

Ông Hilsman và chiến tranh ở Việt Nam.

Theo tin Mỹ, Ông Hilsman, thứ trưởng bộ Ngoại giao Mỹ, vừa tuyên bố về vấn đề V.N. trên đài vô tuyến hình Mỹ.

Được hỏi về Hội Đồng Quân Cách Mạng ở V.N., ông cho biết : « Hội Đồng Quân Nhân Cách Mạng ở V. N. còn phân thiểu hình nghiêm — tuy nhiên, đã tỏ ra rất cương quyết trong việc duy trì sự nhất trí, và trong việc tránh những lỗi lầm mà các Hội Đồng Quân Nhân khác trên thế giới thường mắc phải ».

Ông Hilsman đã được biết ông chính quyền ở V. N. vững chắc theo đuổi chính sách chống trung lập, và sẽ chiến đấu chống Việt Cộng đến cùng. Nước Mỹ tán thành điều đó và sẽ giúp V.N mọi thứ để chiến thắng Việt Cộng.

Được hỏi về cuộc chiến tranh ở Việt Nam sẽ còn tiếp diễn lâu hay không, và có phải là sẽ kéo dài 10 năm nữa ?», Ông Hilsman nghĩ rằng « chiến tranh theo kiểu chống du kích Cộng sản sẽ kéo dài. Con việc phòng thủ sẽ kéo dài bao lâu, thì còn phải tùy thuộc nhiều điều kiện. Dầu sao thì nhất định là Việt Cộng sẽ phải thất bại hẳn ».

N'Krumah bị mưu sát.

AFP.— Lại một lần nữa, ông N'Krumah thủ lãnh xứ Ghana (Phi Châu) suýt chết vì một cuộc mưu sát. Nên biết rằng N'Krumah theo chủ trương trung lập và đã trở nên một thứ độc tài trong nước ông. Ông vừa bước ra khỏi văn phòng thì bị một thanh niên bắn 5 phát súng, có 5 phát trúng ngài.

Triệu chứng một bước tiến mạnh ở Mã Lai chăng?

KUALA LUMPUR.— 2-1 Sau khi xảy ra những vụ đáng tiếc mới đây ở vùng biên giới Sabah (Bắc Bornéo), « Mặt trận hoạt động nhân dân Đại Mã Lai yêu cầu chính phủ gia nhập Tổ chức Liên phòng Đông Nam Á và vận động các nước bạn viện trợ vũ quân ».

Kút Xếp vận động Với Anh, Mỹ

HOA THỊNH ĐỐN (AFP)2-1 Hôm nay, đại sứ Nga ở Hoa thịnh đốn Đại Mã Lai yêu cầu chính phủ gia nhập Tổ chức Liên phòng Đông Nam Á và vận động các nước bạn viện trợ vũ quân.

Kút Xếp vận động Với Anh, Mỹ

HOA THỊNH ĐỐN (AFP)2-1 Hôm nay, đại sứ Nga ở Hoa thịnh

(Xem tiếp 6 trang 6)

Phái đoàn Giáo sư và Sinh viên Viện Đại Học nhà « Seoan Seoe » đến thăm Chùa Xá Lợi.

Viện Đại Học « Seoan Seoe » cũng là Sàigòn chiến hơn qua. Một phái đoàn đại diện cho 300 giáo sư và sinh viên của Viện đã được Trung tướng Chủ tịch và Thủ tướng Chính phủ tiếp kiến.

Viện Đại Học nhà đã rời Sàigòn sáng 4-1-1964 để tiếp tục chương trình du ngoạn vòng quanh thế giới 100 ngày.

Đa số sinh viên trên đây là phụ nữ.

NHỮNG SỰ THẬT CHƯA HỀ ĐƯỢC PHÁT GIÁC

GIỜ PHÚT CUỐI CÙNG
CỦA HAI ANH EM DIỆM - NHU

● Hai ông Diệm và Nhu đã ra khỏi dinh Gia Long vào lúc nào ?
● **Đi bằng phương tiện gì ? Đi đến đâu ?**
☆ **Khúc phim lúc Diệm-Nhu bị bắt tại nhà thờ Cha Tam ở Chợlớn.**

Bài của **THUYẾT - HẢI**

(Tiếp theo)

Lần lượt các Sĩ Quan tuy viên của Ông Diệm (Ông Diệm có 4 Sĩ quan tùy Viên thay phiên nhau phục dịch), tùy viên của Ông Nhu, chỉ huy Trường Cận Vệ, và các nhân viên ngày thường vẫn làm việc tại Văn Phòng Ông Nhu, Ông Diệm đều vào đã mặt.

Ông Diệm ra lệnh cho Trung Tá H... điện thoại cho Thiếu tướng Tôn Thất Đính, Tư lệnh Quân đoàn 3, hỏi xem có việc gì xảy ra ?

Thiếu Tướng Đính không có nhà nhưng vị Sĩ Quan đại diện trả lời rằng Thiếu Tướng mới hạ trên Tổng Thaon Mưu, và tình hình vẫn rất tĩnh, mặc dầu không biết tại sao có Thầy quân Lực chiến ở các ngã đường. Vì Sĩ quan này hỏi cho người đi xem rồi sẽ tính lại.

Ông Diệm lại cho lệnh gọi điện thoại đến các Sĩ quan cao cấp có tích nhiệm phòng thủ Thủ Đô.

Thiếu Tướng NGUYỄN VĂN LÀ Tư lệnh Biệt Khu Thủ Đô, Đại Tá LÊ QUANG TUNG, Tư lệnh Lực Lượng Đặc Biệt, Đại Tá HUỲNH HỮU-HIỀN, Tư lệnh Không Quân Đại Tá HỒ TẤN QUYỀN, Tư lệnh Hải Quân (Lúc đó Đại Tá QUYỀN đã bị giết tại Tân Sơn Nhất vì chống đối Cách mạng, nhưng Ông Diệm chưa biết) và gọi điện thoại liên lạc với Thiếu Tướng TRẦN THIỆN KHIÊM, Tham mưu Trưởng Bộ Tổng Tham mưu.

Các sĩ quan hiện diện trong bàn chưa nhau và đang các nơi đều thoại đã gọi đi các nơi. Có chỉ không liên lạc được, có chỉ không thấy trả lời. Những chỉ lớn lạc đó cho thấy một điều rõ là chỉ thấy những Sĩ quan cấp dưới trả lời, và đã nhiều những người này, kể thì nói lớn không biết, kẻ thì nói nhỏ lại cho chỉ huy và trả lời sau. Vì rốt cuộc cũng không có nơi nào trả lời.

Ông Diệm quay lại hỏi Ông Nhu :

— Chú có đoán biết việc gì xảy ra hay không ? Trước sau có bọn gì ở Thông tham Mưu mà tôi không biết ?

Ông Nhu trả lời :

— Tôi có nghe nói họp. Hình như bàn về binh quân thì phải.

Hai ông quay lại Trung Tá H... nhưng ông này cũng không biết gì hơn.

Điện thoại gọi đi các nơi vẫn tiếp tục. Hết các đơn vị Bộ binh, Dù, Thiết giáp, Phòng binh, Không quân, Thủy quân lục chiến, Nhảy dù... nơi nào cũng trả lời «Không có việc gì» hoặc trả lời một cách lạ mắt.

Ông Nhu nói với ông Diệm :

— Chắc là họ họp để đảo chánh rồi. Kỳ này chắc nghiêm trọng hơn kỳ trước.

Ông Diệm, có vẻ sắc con tin tưởng nơi các tướng lãnh, trả lời :

— Ít không phải đâu. Không chừng các tướng lãnh bị bắt cả

(Xem tiếp 3 trang 5)

CÁI-TIẾN
TẠI MỖI BỘ

SAIGÒN (VTX).— Thủ Tướng Chánh Phủ Lâm Thời vừa gửi các Thủ Trưởng và Bộ Trưởng, của phụ cần xúc tiến việc tổ chức Ủy ban Cải tiến tại mỗi Bộ, theo tinh thần thông tư số 19-TTP/VP ngày 19-12-1963. Thủ Tướng nhấn mạnh đến việc cần được xúc tiến vì sẽ có ảnh hưởng tốt đối với nội tình các cơ quan công như đối với dân chúng đang nóng lòng chờ đợi sự đổi mới.

Lập trường
Đừng xu nịnh, cũng đừng xu mị

Theo thói thường, người ta đề xu nịnh những người cầm quyền và, về một mặt khác, cũng đề xu mị các lực lượng dân chúng. Nhưng, xu nịnh chính quyền cũng như xu mị dân chúng, may ra chỉ có lợi nhỏ mọn hoặc chốc lát thôi mà thôi, kẻ xu nịnh hoặc xu mị, mà thật sự là kẻ phản quốc hại xã hội, cho dân tộc, cho quốc gia, bất đầu ngay từ những người cầm quyền, mà người ta xu nịnh, bất đầu ngay từ các lực lượng dân chúng mà người ta xu mị !

Về các tai họa của sự xu nịnh, chúng ta đã có một cái gương đầy liệp : Chính phủ Ngô-đình đã sụp đổ là vì xu nịnh ! Và, trước khi, suy tàn, chính phủ Ngô-đình sở dĩ đã tạo các rất nhiều cho dân tộc, một phần lớn lớn là vì có những phường xu nịnh đã dùng sự xu nịnh để làm oai làm giàu, trên những thống khổ của dân tộc và trong tình cảnh nghiêng ngửa của đất nước !

Về các ác quả của sự xu mị, chúng ta đã thường chứng kiến. Chính những kẻ lưu manh nhiều lắc lợi nói ngon nói ngọt hoặc hăm những người chân chính chân thành ! Chính những chế độ độc tài nhất, như chế độ cộng sản, lại xảo trá lừa dối dân chúng bằng những luận điệu xu mị dân chúng hơn cả, đề rồi rốt ruột, hút máu dân chúng !

Trên con đường cách mạng quốc gia và xã hội Việt Nam ngày hôm nay, chúng ta cần phải triệt để bài trừ các thói quen xu nịnh chính quyền và xu mị dân chúng : Dân chủ chỉ có thể xây dựng dân dân nếu chính quyền không hứa suông, mà dân chúng cũng đứng tin hão các lời đường mật của những kẻ lãm chính trị theo lối xu thời trục lợi hoặc cầu danh nhỏ nhen ! Xã hội chỉ có thể tiến mau chóng khi dân chúng đám thống thiết có thái độ hiện ngang dân chủ, và khi những người cầm quyền cũng đám nhận lấy những trách nhiệm khó khăn mà cần thiết. Chúng ta kính trọng, tuân theo Hội Đồng Quân Nhân Cách Mạng và Chính Phủ lâm Thời, nhưng tương lai dân tộc không cho phép chúng ta được xu nịnh. Chúng ta hoan nghênh công lao của Quân đội, của lực lượng Phật giáo, của các lực lượng học sinh sinh viên, của tốt cả các giới đã tham gia cách mạng, nhưng lịch sử quốc gia đòi hỏi chúng ta không được xu mị các lực lượng nói trên đã dân nói đi hol cho chính các giới ấy và cho dân tộc nói chung.

Trong phong trào bài trừ xu nịnh và xu mị, đề sống một cách dân chủ và vững tinh thần trách nhiệm, **báo giới, giáo giới, các giới tôn giáo và các nguồn dư luận khác cần phải biết xử dụng quyền tự do và nhận lấy bổn phận hướng đạo của mình.**

TỰ DO

TRANH VUI ĐẦU NĂM

NGÂN HÀ

— Thế này thì biết « gieo » nẻo nào đây ?!

TÌM HIỂU BÁO NGƯỜI ĐỂ NHẬN XÉT BÁO NHÀ

VÀI NHẬN XÉT VỀ BÁO CHÍ ANH

(bài nói chuyện do Trung Tâm Văn Bút Việt Nam tổ chức tại Trường Quốc Gia Âm Nhạc chủ nhật 1-12-1963)

Bài của **PHẠM VIẾT TUYỀN**

(Tiếp theo)

Quảng cáo rất dồi dào đầy con số ấn bản lớn tới 265.000, nhưng không được bao lâu thì số ấn bản lại xuống còn có 25.000. Thật là một thất bại, điều đó khiến Northcliffe đã nói rằng đó là chẳng những không biết viết mà lại còn không muốn đọc báo là đúng khác nào. Thêng giống năm 1906, Northcliffe gọi tới một công nhân thể hiện đang làm cho tờ Illustrated Mail, một trong các tờ báo khác ở trong tay ông với lương mỗi tuần là 30 Shillings : Bartholomew. Tay này đặt cho tờ báo một cái tên mới : Daily Illustrated Mirror « và thực hiện tờ báo theo quan niệm hoàn toàn mới : làm một tờ báo cho cả đám ông lẫn đàn bà, bán giá 1 xu, với rất nhiều h'nh ảnh, chụp rõ và đăng rất nhanh. Bartholomew có những tay kỹ sư

(Xem tiếp 1 trang 6)

BĂNG GIAO—NG.-THỤY-LON3 trình bày

BẠN ĐỌC VÀ VĂN HỮU

bốn phương mừng TỰ DO tục bản

Ngọn đuốc Tự Do lại cháy

Luân đôn ngày 26-11-1963.

Kính gởi ông Phạm Việt Tuyền.

(...) Tự ngày ngọn đuốc Tự Do bị bạo quyền tắt đành phụ một cái tôi chỉ của người ngăm bộ hòn lâm ngọt mắc đầu có phần đôi bịch liệt với «Câu Lạc-bộ» vẻ sự bắt bớ giam cầm cả toa soạn Tự Do «Câu tư chi ấm ỉ» và hàng ngày cho thiếp đăm vào phòng COI (Bộ thông tin Anh) cũng có quan tâm tới sự đóng cửa báo Tự Do và có cho người tới tôi hỏi thăm sự thế, tôi chẳng biết đường nào mà lo, đành chỉ đưa ra giả thiết là ở Trần lệ Xuân và Nhà phiên Thân sự bưu-vụ đường lối bắt phạt tòa báo Tự Do nên tôi bảo mời bị đóng cửa và nhân viên tòa soạn mới bị bắt. Vậy giả đây là gió của tự do ông Tuyền ơi, giả thuyết của kẻ «cọc ngôn đay giềng» có đúng không ?

Nay ngọn đuốc Tự Do lại được tái nhóm, cái đây vì của làng báo Việt Nam đã được tái lên tự do, tôi rất vui mừng sẽ tăng viết lách lại như xưa cho tòa báo được chiếu vẻ xu Nói thiệt với ông cái ngày bị hương của tôi cũng rất gần lắm vì như ông đã biết rõ tôi không ưa cuộc sống gò tạo vàn mình vật chất vơi cái đạo đức giả, dạy đời của nhiều người ở bên ấy.

Nếu ông cần tôi viết thêm về đời gì người việt là thư Long-Đoàn ra sản ông cho biết vì hiện giờ ngoài bút này như thuyền không lái, không bên không bờ.

HOÀNG-THẠCH-CÔNG

Mang đường thay đổi

Chợ lớn, ngày 18-12-1963

Ông Tuyền thân mến !

Tôi xin mạn phép tự giới thiệu tôi là một cô Hàn thương, không biết ông cũng không là bà con với một người nào cả của Nhật báo « Tự Do », mà chỉ là độc giả của « Tự Do » thôi.

Được tin Tự Do sẽ tục bản đầu tháng Giêng 1964, thành thật tôi rất nồng nhiệt vui mừng và gửi đến ông lời chúc, công cùng toàn thể gia quyến, các nhân viên, cùng nhất cả Nhật báo Tự Do được an khang vô năng nhất bao Tự Do nên mạnh tiến Đường phụ vụ Nhân dân. *Ước mong nội dung của tờ báo do ông chủ trương sẽ không thay đổi. Và xin ông tránh tốt cả những gì mà các bào thường ngày hằng mong ta đã cầu đọc giả* (...)

Một độc giả

VƯƠNG ANH ĐỨC

Một thư dân dị

Kính gởi ông Phạm-Việt-Tuyền

Chủ nhiệm Nhật báo Tự Do Thưa ông,

Nhật báo Tự Do bị đóng cửa đã lâu khiến cho chúng tôi vô cùng mong đợi, nay lại tái sinh, chúng tôi mong đợi từng ngày từng giờ sao cho báo Tự Do chóng tục bản để cho độc giả chúng tôi viết bài gửi về và hàng ngày được coi tờ báo có giá trị nhất ở miền Nam hiện nay. Thế thực nếu ông ra ngày nhật báo Tự Do bị chính quyền họ Ngô đóng cửa, chúng tôi không biết có bao nhiêu, mặt đau một vẻ tờ báo khác cũng có những nét viết của Tự Do (...)

Nay được tin đến ngày 3-1-1964 ông cho tục bản tờ Tự Do, tôi tuy không phải là cây viết chuyên môn cũng xin gửi bài và cầu chúc cho qui báo được trường thọ.

Ngày 23-12-1963

NGUYỄN-VĂN-TÍN

Còn tiếng nói chân chính

Sàigòn ngày 10-11-1963.

Kính gởi ông Giám đốc Tự Sàigòn

Nhựt báo Tự Do tại Sài gòn.

Kính thưa Ông

Chúng tôi xin chuyển đạt đến Ông những ý kiến sau đây.

Lịch sử đã tộc chứng minh qua những trang thái kinh không, từ những quyền biểu tình tranh đấu chống độc tài của các đoàn thể sinh viên, học sinh trong toàn quốc sau mấy tháng qua, những cuộc biểu tình giảm cầm các bậc trí thức, giáo sư, giáo sĩ, những cuộc chết vì Đạo của các bậc Đại Đức, Tăng Ni Phật giáo. Nhà đại văn hào Cách mạng Nguyễn Trường Tam phải sát tử để cảnh cáo chế độ cũ.

Quốc dân viên lo hành quân đánh giặc người nhu tuyến, vào đúng lên lâu cách mạng ngày 1-11-1963 với phương tiện sống đau và được quốc dân ủng hộ.

Chế độ Tổng Thống thế độc tài của họ Ngô đã cao chung trang sử mới lật qua

Không người dân hão hoàn cới mở. Hãy hết người dân Việt yêu được đều ước mong nơi chính quyền mới phải là chính quyền Tự Do Dân Chủ để thích nghi và đồng sáng mau trào lưu tự tưởng nên bộ của nhân loại, ngõ hầu kiến tạo đất nước bung cường.

Tuy nhiên qua những con thử thách, không khỏi có một số người hoang mang lo nghĩ. Đai cuộc sẽ đi về đâu ?

Hoàn cảnh đối nội ở các cơ quan ngôn luận với sự mạng trung gian giữa quốc chúng với chính quyền.

Vì vậy, chúng tôi nhận thấy lúc xảy hơn lúc nào hết, quốc dân đang cần đến những nói của nhật báo Tự Do, vì, chỉ có riêng nhà tự do chân chính mới có đủ năng lực hướng dẫn dư luận, cùng có lập trường, phát huy tư tưởng hiệu gộp phần vào công cuộc phòng vệ đất nước, và để tiếp tục sự nghiệp văn hóa của quy hoạch đã công xây dựng trong mấy năm qua.

Với tư cách một nhân bạn đọc trung thành của Tự Do, chúng tôi thấy thiết yếu cần Tòa báo sớm tái bản.

Kính Thư

Một nhân bạn đọc trung thành của Tự-Do.

PHỤ-NỮ VÀ Y-HỌC

Chị em Phụ nữ với vấn đề sức khoẻ

Báo Tự Do » bộ mới » mà thêm ngày nay với thiện ý giúp ích chị em trong sự bảo vệ sức khỏe của chính bản thân cũng như của chồng con, những người mà chị em tha thiết nhất, sẵn sàng chịu đựng mọi hy sinh cần thiết cho đời sống hiện tại và tương lai.

Riêng với bản thân, chị em chăng nước cố ! thân hành đến đi, cần đối, mặc sắc điện xanh tươi, vô nhân, cho phép với cân cầu nặt ! trai tài, sắc sảo ! Muốn thế, điều cần nhất là phải biết cách giữ gìn sức khỏe. Một người luôn luôn bình hoạn, xanh xao tiều tụ, gây như cây que, dáng điệu mệt mỏi, đi đứng thiếu thở thì khó mà có được ! vẻ đẹp quyến rũ. Trái lại, ! người khoẻ mạnh, đầy nhựa sống, da đỏ hồng hào, thân hình nảy nở, cử chỉ nhanh nhẹ, đôi mắt trong sáng thì ai thấy mà chẳng phải chú ý. Như vậy sức khoẻ rất cần cho sắc đẹp.

Đối với sức khoẻ của chồng con, chị em giữ ! vai trò rất quan trọng vì hàng ngày phải lưu tâm đến ăn uống, ngủ nghỉ, giữ gìn, quần áo v.v. Những vấn đề đó có được giải quyết ! cách hợp lý, chu đáo thì chồng con mới được khỏe mạnh, gia đình mới được yên vui... khi chồng ! ! !

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

THƠ VÀ THI-NHÂN

ĐÊM THẾ HỆ

Ôi không khiếp ! Những đêm sâu thế hệ !
Trăng mung lung vàng bệch lạnh ghê hồn,
Gió nghẹn ngào quán quọi nhức đau thương
Sao sáng ngợp lung linh trôi tận thế ..

★

Đời ẩm thấp sực xông mùi xú uế,
Tóc bù dầu, xiêng xích nặng trên tay,
Ta mê dại run rẩy ông chận gậy,
Ngực tẹp kẹp phn vương suối cam yêu.

★

Ai bước đó ? Thần gầy xanh thất thểu,
Tiếng hồ la thê thảm giữa trăm hoa,
Mắt đen ngầm thăm thẳm hồ chiêm bao,
Lệ khô nào quí chôn bên mồ lạnh.

★

Nhạc sôn gầy : những chàng trai gối sanh,
Một giấc mơ quay tít giữa trăm hoa,
Ôm bên mình ngây ngất lũ yêu ma,
Răng trắng ởn cười vang như lựu xẻ

★

Ta lan tới cành xô hầm của hề,
Lạnh xông lên như gió lợt Âm ty...
Một đàn ngoài gậy quốc sắc đen chí,
Mọi lực sống gửi meo lên khói quyện

★

Và quanh đó những Dâm Thần hiện hiện,
Lạnh như trăng thật phảng phất lên hương,
Tay vươn dài, lặng nhạn cầu tim gan,
Môi hút máu như ung Vàng say nhựy

★

Cạnh huyết thần trôi ơi ! ai nên rỉ,
Nhịp tiếng khen, tay hưng lệ rung mi.
Khóc • *Hoa tan* • • *Trăng gió* • giọng tâm ly,
Nghe do nhau như chan chường kiếp sống.

★

Trời kia nữa ! những đoàn người xanh bủng,
Cầu xé nhau, ráng rít lạnh Điện trường,
Tóc buồng dài, trần rần cuốn trên lưng,
Kiếp đầy ải, đoàn chó ngao theo gót.

★

Hồn ôn lạnh lao đao vì sao rơi !
Thần chôn lên vùng thoát chân Âm ty,
Nhưng tay chân rỉ rả nặng như chì,
Ta ngã gục chân vương mỗ Thế kỷ !

NGUYỄN DUY DIỄN

THỰC TRẠNG CÔNG GIÁO MIỀN TRUNG ?

LỜI NÓI ĐẦU

Đem bản văn ấy Công Giáo và Phật Giáo trên một báo TỰ DO ngay trong số Đầu tục bản, hẳn quý vị độc giả cũng đã ý thức được tầm quan trọng của sự đoàn kết giữa 2 tôn giáo nhằm sự tồn tại hai của chúng ta trong giai đoạn chống Cộng hiện tại.

Chúng tôi rất đau lòng khi phải đem bản văn đề nghị, một văn đề đã sao cũng sẽ làm xu chạm một vết cả nhân. Nhưng thà những thông số khách quan đem văn đề ra phơi bầy trước dư luận còn hơn là bưng bít đâu quanh, sự sự hiểu lầm mỗi ngày lan rộng.

Chúng tôi đang cố thu gộp đầy đủ chi tiết, tài liệu về các • biến cố • vừa qua để xây ra giữa những cá nhân Công giáo và Phật giáo tại miền Trung.

Bài này chúng tôi viết chỉ dựa vào một số tài liệu đã có sẵn. Chúng tôi thêm quan trọng của bài này bởi sự ghi đúng không trong những hiểu biết riêt đối với dân gian của chúng tôi.

Chúng tôi mong rằng quý vị độc giả có giúp chúng tôi thêm tài liệu cũng như thêm ý kiến để làm sáng tỏ vấn đề ngõ hầu xây dựng chặt chẽ đoàn kết tôn giáo và quốc gia đương trước hiểm họa chung Cộng Sản.

Linh mục Nguyễn cao Lộc bị hành hung.

Thông cáo của Tòa Thượng Giám mục giáo phận Huế có tuyên bố rõ về trường hợp linh mục Nguyễn cao Lộc bị hành hung như sau :

Ngày 27-11-1963, vào lúc 5 giờ sáng, trong lúc linh mục Gioan — Baptiste Nguyễn cao Lộc, Chánh Sở Mỹ A, đang quỳ trước bàn thờ trong nhà nguyện của Ngài, chưa bị hành lễ thì một bọn người phản đối lý thuyết nhà Đạo bao vây đập vách nhà phá đồ đạc, đốt nhập vào nhà thờ, phá phách một ít đồ đạc, lục soát khắp nơi, rồi trói, bịt mắt Ngài và đưa đi.

Các cơ quan công quyền đã xác nhận rằng vào hồi trưa ngày hôm đó vị Linh mục đã được đưa về quận lỵ Vinh Lộc, vào khi đã bị đầu qua một chặng đường dài 7 cây số và đã bị đóng lại nhiều nơi để nhân dân • đấu tố • trước hành vi một cách đã man theo kiểu Cộng sản, gây cho Linh mục nhiều thương tích ở mặt, ở đầu ở vai ...

Chính quyền tỉnh Thừa Thiên đã cho Phái đoàn về điều tra và đã tuyên bố đang dùng những biện pháp cứng rắn nghiêm minh để trừng trị những người chủ mưu trong vụ phạm phép công khai và tàn bạo này.

Sau khi nhà cầm quyền đã bắt được kẻ chủ động trong việc khách hung linh mục Nguyễn cao Lộc, bản Thông cáo hứa hẹn sẽ tiếp, dựa chính vào lời nói của linh mục :

Tôi (chỉ linh mục Nguyễn cao Lộc) đã bắt tay thả lỏi cho Ngài đã tự nhận là người chủ động trong việc hành hung tôi.

Một trong những đặc điểm của thời đại chúng ta là sự mau lẹ, sự chóp nhoáng của mọi biến cố đưa đến hướng và tác dụng trực tiếp hay gián tiếp đến chúng ta. Chỉ trong một vài phút, một tin tức cần thiết đã bay vòng quanh trái đất.

Có đoạng đài ở Maroc hay bán lựt ở Chili ư ? Đã có ngay hàng đoàn máy bay, chạy đầy nhóc tặng phẩm, cái cánh tự bốn phương trời đến tại chỗ để bán gấu mặt phẩm nào các vết đau, thương của nhân loại !

Tình hình nội bộ của Nhựt Bổn bị không hoàng (tên trong do báo tay vẫy máu bọc nhung của Moscou (Nga Sô) nhưng vào ... [illegible] đã hết để tìm một biện pháp thích nghi ngỡ hầu đưa phó hữu hiệu.

Ngày nay một biến cố sôi dậy xảy ra ở Việt Nam (vì cây cược xảy ra [illegible] giải phóng đến tộc ngày 1-11-1963) cũng đều có ảnh hưởng trực tiếp hay gián tiếp đến khắp cả 5 Châu nên người ta không thể nào [illegible] [illegible] [illegible]

THƠ VÀ THI-NHÂN

ĐÊM THẾ HỆ

Ồ không khiếp! Những đêm sầu thế hệ!
Tăng mung lung vùng viễn biệt lánh gió hồn,
Giữa nghìn ngàn quần quại khiếp đêm thương
Sao càng ngào lung linh trên tận thế...

Đêm ôm thấp sực xống một vực sâu,
Tóc bù dầu, xiềng xích nặng niềm tay,
Ta mở đi... run rẩy lòng hiến dâng,
Người lên kẻ phải vương nước lên yếu

Ai quốc đó? Thời gầy xanh nhất thế,
Tiếng hồ là thế thảm đung trang sơ,
Đen đen ngôm thảm thấp hồ chiều ảo,
Lệ khô nào quỉ chân bên mỗi lanh

*

Nhạc sầu gầy... những đàng trai gầy sanh,
Mặt gió nua quay tít giữa trăm hàng
Ôm bên mình ngày ngất lũ yêu ma
Rằng trăng ôm cười vang như lụa vẻ

*

Ta lên tới cảnh vẻ hồn thế lanh
Xăng lên như giữ lợt Âm ty
Một đàn người gầy quốc sắc đen chỉ,
Mỉ lực sống gửi theo lần khích quyện

*

Và quanh đó những Dâm Thần hiếp hiến
Lanh như tăng, thứ phẩng phất lên bương,
Tay vươn dài mỗng nhọn cầu tìm gan
Mồm hút máu như ong Vàng say nhụy

*

Cảnh huyết thảm trời ơi! ta viết ít
Nhịp riêng khẩn, tay hồng lệ rung m...
Hỡi ! *Hàn lâm* ! ! *Trăng gió* ! - giọng tâm lý,
Nghe ào nào như chân chuồng kiếp sống.

Ta xin nhà! những đoàn người xanh bóng
Cầu vồng nhau, rằng rít lanh Đêm trường
Tóc bùng dài, trần tận cuốn riên lưng
Kiên dây ôi, đoàn chỗ ngào theo gót

*

Hồn ch lanh lác đan vi ngan rồi!
Thân thảm lên vùng nhoạt chôn Âm ty...
Nhưng tay chân rất rõ nặng như cỉ
Ta ngã gục... chân vương mỗ thế kỷ!

NGUYỄN DUY DIỄN

Đặc biệt của TỰ DO

VÀI Ý-KIẾN TỔNG-QUÁT VỀ...

VẤN-ĐỀ XÂY-DỰNG THANH-NIÊN

*** Di sản của những chế độ cũ. — Những sự thật rầu lòng. —**

Trạng thái tinh thần của thanh niên hiện đại.

Đôi lời giao cảm

Muốn chu đáo để ý nghiên cứu vấn đề thanh niên phải gồm thâu hai phần: phần khách thể bao gồm tất cả những tình trạng hiện đang phát triển đã có sẵn cách mạng lịch sử ngày 1-11-1963 đưa đến quá trình tâm của Hiến Pháp Cộng-hòa nhân Cách mạng khởi tranh kết quy luật đó.

Nghĩ vậy và cùng nghĩ luôn rằng trong giai đoạn hiện nay không ai thực sự yêu nước đều ở nhiệm vụ tham gia, tuy theo khả năng chuyên môn của mình vào công cuộc kiến thiết quốc gia để tạo lấy nền nền chế độ nếu không được tân thiên tân mỹ, ít ra cũng phải đợi để hoàn thể đó vào lẽ thường, chứng tỏ cho lại sự với sau gần bao năm trời xa lánh, liên đến ngoài luận và nhằm một mục tiêu thuần túy xây dựng phát triển «hàng tiến liên quan đến vấn đề Thanh niên để cùng các bạn đồng nghiệp lão thành khác và các nhà trước trách đồng đàn thảm trong trách điều hành guồng máy Thanh niên xây dựng sau đề trong đại nghĩa thiết lại tên nhà Thanh niên Việt Nam hầu như cuộc mở đến tận nơi mặng vì một công cuộc đích khiêu vự lợi, nâng về quyền lợi đáng phải ít nhiều hơn là vì quyền lợi thông liêng của Tổ Quốc, do những lẽ thanh quyền cố vị ngoan cố cho trường.

Nhiệm vụ nên đây là nhiệm vụ chính yếu của những ai thường theo đó phương trào Thanh niên với một tâm tình nồng nhiệt, nhất là của những cây bút Thanh niên và Thể thao lão thành như các bạn Thiện Vũ, Hoàng Vũ, Thanh Lê, Hoa Lê Phan cho Mỹ, Tô Ngọc Thanh vv... cùng như của các bạn Thanh niên bị bịt miệng, bịt miệng trong 9 năm nay nay nên không nói lên được những quyền vong thâm kín của bộ lòng lẽ, không nhiều thì ít, cho việc xây dựng đại gia đình Thanh niên.

Tôi thiết tha mong rằng những ý kiến thô thiển của tôi được các bạn Thanh niên bậc phương hướng vững «một cây lâm chống nên non, bẻ cây chum lại nên hòn non cao» ! Cũng thế thiết tha kêu gọi những các bạn thông cảm đối lòng tâm sự thành thân nay vị ý thức lập trường xây dựng của tôi. Tôi thân ái các Bạn nước và xin vào đề.

VÕ-CÔNG

Thanh Mỹ Tây — Mạnh Đông Quý Mão (12-1963)

I) Vấn đề Thanh niên đã được đặt lên hàng những vấn đề trọng yếu khác, nhưng Bộ Thanh niên-Thể thao mới sẽ gặp nhiều khó khăn do những chế độ cũ để lại

Tiếng sáng cách mạng lịch sử ngày 1-11-1963 vào qua của Quân đội Việt Nam Cộng hòa dưới quyền lãnh đạo anh dũng của Hội đồng Quân nhân cách mạng đã lật đổ chế độ độc tài gây chính trị chín năm của Ngô nói chung những của đã phá mới tình trạng sau xa trong giống máy điều khiển Thanh niên của xã hội nông Quá vậy, từ đầu vì một bà con nghèo, vấn đề Thanh niên đã được sáng lên đặt vì một vấn đề chính yếu, ngang hàng những vấn đề chánh trị, kinh tế, quốc sự, tài chính văn...

Đó chỉ là một sự công bằng trên quan điểm luật tương trợ giữa các sinh hoạt thông thường của guồng máy hành chánh quốc gia. Toàn thể Thanh niên và thể thao gia Việt Nam đều hân hoan đặc biệt khi thấy, trong chánh phủ lâm thời Ngô Ngọc Thơ, một Bộ Thanh niên và Thể thao của xã hội nông Quá vậy, từ đầu vì một bà con nghèo, vấn đề Thanh niên đã được sáng lên đặt vì một vấn đề chánh yếu, ngang hàng những vấn đề chánh trị, kinh tế, quốc sự, tài chính văn...

Đó chỉ là một sự công bằng trên quan điểm luật tương trợ giữa các sinh hoạt thông thường của guồng máy hành chánh quốc gia. Toàn thể Thanh niên và thể thao gia Việt Nam đều hân hoan đặc biệt khi thấy, trong chánh phủ lâm thời Ngô Ngọc Thơ, một Bộ Thanh niên và Thể thao của xã hội nông hoàng do ông Tổng Trưởng Nguyễn hữu Phi điều khiển. Một sự thực số cung lực quan sát với đi vàng mà Thanh niên và Thể thao chỉ thuộc thẩm quyền một tổng nha khi thì sáp nhập Bộ Lao Động, khi lại qua Bộ Quốc gia giáo dục, khi thì trực thuộc Bộ Thông Tin trước khi qua Bộ Phủ Tổng Thống để sau cùng, rồi với Bộ Công dân vụ.

Mối hân hoan của chúng ta không được toàn vẹn trước hình ảnh những sự thực rầu lòng là những khó khăn lớn lao trên đường Thanh niên mà chúng ta phải vượt qua những chế độ cũ nghèo nàn vô cùng — các nhà chức trách cũ đã sao lãng vấn đề nhiều quá nên biết bao khó khăn đặt nhiều quá hoàn trong khi sự mang phục vụ Thanh niên là một sự mang nặng nề — chứ không để đang như thiên ba thường tướng lãm — chính vì bản chất bỗng bột đến thiếu xây nghĩ, hàng hai đến để bị lợi dụng và khi thì đến để bị biến lãm của con người tuổi xanh. Không có ý định làm thời chỉ, nặng lòng chống người cố thiện chỉ trừ đường hay sắp đảm nhiệm trong trách phục vụ Thanh niên nhưng nhằm một mục tiêu xây dựng thành tựu trên quan điểm khoa học có biết có bệnh mới điều trị được để đáng, chúng tôi thăng thắng trình bày dưới đây những khó khăn chính yếu mà chúng ta phải cố thời ứng phó trong lãnh vực hoạt động Thanh niên.

II) Cho đến bây giờ vẫn chưa có một chính sách Thanh niên!

Từ chánh phủ Quốc gia Việt Nam dưới quyền lãnh đạo của vua Hoàng Bảo Đại (1949-1954) đến chánh phủ Việt Nam dưới quyền lãnh đạo độc tài gây đình trị của anh em họ Ngô (7-7-1954—1-11-1963) ; cả Bộ Thanh niên và Thể thao Nguyễn tôn Hoàn, Phạm văn Bính, Vũ hồng Khanh và cả Tổng Giám đốc Thanh niên và Thể thao Lê khắc Trạch, Thế mạnh Tiền và Cao xuân Vỹ đều không bỏ qua bình được một chính sách Thanh niên nào hết ! Chính quyền thực dân Pháp chủ trương là bài « Bảo Đại » để nhằm những muốn cố một phong trào Thanh niên Việt Nam mạnh mẽ đồng nghĩa với một phong trào Thanh niên yêu

KHẢO-LUẬN CỦA

VÕ-CÔNG

nước có những tham vọng quốc gia không lợi chán nản cho những tham vọng thực địa của chúng. Vả lại, thiếu một yếu tố tinh thần ngay trong giới Thanh niên đương thời tinh trang tinh thần của giới nhà nước nhà những năm 49, 50 51 52 và 53 là tinh trạng chỉ lấy cây cung cũng sợ » tình trạng « kinh cung của điểu » phát sinh từ 1-5, dưới thời Việt Minh Cộng sản và từ cuộc bưnah đệ tương tàn Quốc Cộng !

Tình trạng bi đát cho Thanh niên nước nhà đó kéo dài cho đến những năm đầu của chế độ cộng hòa : vấn đề thanh niên bị hy sinh cho những vấn đề quan hệ hơn như vấn đề định cư hơn 800 ngàn đồng bào miền Bắc di cư, vấn đề đối phó với những âm mưu của bọn lũ phản đảng và tay sai muốn lật đổ một chánh phủ thì nghịch v...

Thời kỳ Cao xuân Vỹ bắt đầu từ trung tuần tháng 5 năm 1957 cũng không mang lại gì đẹp đẽ hơn. Chỉ trương phát triển phong trào Thanh niên của người tác đã Tổng Giám đốc Thanh niên có vẻ bưa hơn nhưng bỗ mặt thực của một thanh niên mồm luôn luôn hướng hoàng tuyên bố « cách mạng nhân vị » nhưng trong thực tế đáp lên chân quyền và nhân phẩm hơn cả Công phẩm lần lần phơi ra trước ánh sáng và phương trào xẹp dần, xẹp dần. Vả, chắc bản là do chỉ thị của Ngô Đình Nhu hơn là do sáng kiến của Cao xuân Vỹ, phong trào Thanh niên Cộng hòa ra đời, từ

(Xem tiếp trang 4)

THỰC TRẠNG CÔNG GIÁO MIỀN TRUNG ?

LỜI NÓI ĐẦU

Đem bản sẵn để Công Giáo và Phật Giáo trên một bảo **TỰ DO** *ngày trong số đầu tạc bản, hẳn quý vị Độc giả cũng đã ý thức được tầm quan trọng của sự đoàn kết giữa 2 tôn giáo nếu nhằm tại hại của kẻ lợi dụng giáo trong giai đoạn Cộng hiến tại.*

Chúng tôi rất đau lòng khi phải đem bản sẵn để nầy, một sẵn để đã sao cũng là cam mặt oái cá nhân. Nhưng thà thống thống cả khách quan đem sẵn đi ra phơi bày trước dư luận hơn là để bản sẵn đó quanh sự sự hiểu lầm mất ngày mất lòn ngày.

Chúng tôi đang có thu góp đầy đủ chi tiết, tài liệu về các « biến cố » cưa qua để xảy ra giữa những cả nhân Công giáo và Phật giáo tại miền Trung.

Bài nầy chúng tôi viết chỉ đưa ra một vài tin đã có sẵn Giáo trí và tầm quan trọng của bài nầy bởi nếu chỉ đăng khung trang những biến biết mới đầu cho đơn giản của chúng tôi.

Chúng tôi mong rằng quý vị độc giả sẽ giúp chúng tôi thêm tài liệu cùng như thêm ý kiến để làm sáng tỏ vấn đề ngỗ hầu xây dựng chất thể đoàn kết tôn giáo và quốc gia đúng trước hiểm họa chung Cộng Sản.

TỰ DO

Linh mục Nguyễn cao Lộc bị hành hung.

Thông các của TôaTổng Giám mục giao phận Huế có tính bày rõ vụ trường hợp linh mục Nguyễn cao Lộc bị hành hung như sau

Ngày 27-11-1963 vào lúc 5 giờ sáng, trong lúc linh mục Gioan — Baptiste Nguyễn cao Lộc, Chánh xứ Mỹ Á, đang quỳ trước bàn thờ trong nhà nguyện của Ngài, thì bị hành lễ thì một bọn người phân đông là thanh niên đến bao vây đập vách nhà dưm, đốt nhà nhà nhà thờ, phá phách một ít đồ đạc, lục soát khắp nơi, rồi trói, bịt mắt Ngài và dẫn đi.

Các cơ quan công quyền đã xác nhận đúng vào hồi trên ngày hôm đó vị Linh mục đã được đưa về quận lỵ Vinh lộc, sau khi đã bị đầu qua một chặng đường dài 7 cây số và đã bị đồng lại nhiều nơi để nhân dân « đấu tố » và hành hung một cách dã man theo kiểu Cộng sản, gây cho Linh mục nhiều thương tích ở mặt, ở đầu ở vai và lưng.

Chính quyền tỉnh Thừa Thiên đã cho Phái đoàn về điều tra và đã tuyên bố đang đàng những biện pháp cứng rắn nghiêm minh để trừng trị những người chủ mưu trong vụ phạm pháp công khai và tàn bạo nầy.

Sau khi nhà cầm quyền đã bắt được kẻ chủ đông trong việc hành hung linh mục Nguyễn cao Lộc, bản Thông cáo tính hay tiếp, đưa chính vào lời nói của linh mục.

Tôi (chỉ linh mục Nguyễn cao Lộc) đã bắt tay tha lỗi cho người đã tự nhân là người chủ động trong việc hành hung tôi.

Một trong những đặc điểm của thời đại những tà là sự mau lẹ, sự chóp nhoáng của một biến cố đưa cả tính hướng và tác dụng trực tiếp hay gián tiếp đã chung ta. Chỉ trong một vài phút, một tin tức cần thiết đã bay vòng quanh trái đất.

Cô Đặng đài ở Mazoc hay bắc lợi ở Chilli ở 2 Đã có ngay bằng đoàn máy bay, chỉ đây nhóc tăng phim, cát cảnh tự bên phương trời đến tại chỗ để bắn gấu một phần sản các vết đã thu thường của nhân loại !

Tình hình nói bộ của Nhựt Bổn hị không hoàng rằm trong đó bão tay xây nên bọc nhung của Moscou (Nga Sô) những vào ! Tức thì cả Tây phương đều thắc mắc, suy luận và tự hỏi để tìm một biện pháp thích ngỡ ngày bão đối phó hiểu hiệu.

Ngày nay một biến cố sắt đến xảy ra ở Việt Nam (vì dự cuộc cách mạng giải phóng dân tộc ngày 1-11-1963) cũng đến cả tính hướng trực tiếp hay gián tiếp đến khắp cả 5 châu năm người và không thể nào thể phân ly được nói lên tiếng nói của mình.

Những trường hợp tương tự đã xảy ra trong quá khứ, nhưng chưa bao giờ thấy thế giới chú ý đến nhiều lắm.

Không phải như thế và trái lại ! Bao chỉ không phải chỉ giờ vai trò thông tin thôi, mà là Trời Rồi đã loan truyền trước rồi.

Do sự có mặt của các thông tin viên thường xuyên hay các đặc phái viên đặc đến tại chỗ để nắm bắt nhiệm vụ truyền thuật đầy đủ tin tức, bình luận thời cuộc, đi sâu vào các chi tiết, tìm cho ra nguyên cớ mà thành số rắng, để biết và sống đúng trước mắt độc giả.

Độc giả của một tờ báo lớn muốn gì ? Là tất phiền là một tin mà cần của độc giả ra sao và đúng những phương tiện gì để hỏi được kết quả mỹ mãn và phục vụ đắc lực nghề thông tin ?

Vì do nhờ tờ nhật báo Le Figaro là một tờ báo lớn nhất Pháp.

Sanh ra đời năm 1826 (vào chân 137 năm). Le Figaro là một nhật báo bộ ngày nhất ở kinh đô ánh sáng Ba Lê.

Thường bìa của báo nầy tóm tắt trong 4 chữ « Vã Sắc Tài » : các mặt ở khắp mọi nơi, bắt rồi ở đâu xây ra trên bề ý cũng có người đến ngay tại chỗ.

Muốn đạt tới mục đích ấy, tờ báo « Ba-lanh » nầy đã xử dụng một số máy móc và dụng cụ truyền tin rất tân, một số thông tin viên, ký giả, phóng viên lãnh nghề và đông đảo nhân viên trong làng báo chí Pháp hiện tại.

Ngày hôm đó

Hồi tháng 11 năm 1956, khi cuộc khởi nghĩa bùng nổ tại thủ đô Budapest (Hung), thì nước Do Thái mở cuộc tấn công ở dẫy rồi Sinai, nước Anh và Pháp sắp vớm đổ bổ lên Ai Cập, báo Le Figaro cũng bỏ trong số ngày 2-11-56 là đã có đặc phái viên và ký giả ở sau đây đến ngay địa điểm để theo dõi biến chuyển của thời cuộc ngỗ hầu cung cấp cho độc giả đầy đủ tin tức đi đầu và sớm nhất :

— Lucien du Tel Aviv (Đothái)
— Malchrone đi Le Caire (Ai cập) của nhà Bonnard.
— Jean Lacouture, viên chuyên nghiệp về các chiến trường quốc) và Duhard (Hải quân) cùng sang Chypre ;
— Auchéres đến nước Áo ;
— Macaigne sang nước Hung ;
— Jansen bay đi Alger (thủ đô Algérie) ;
— Olivier đến Rabat (thủ đô Maroc) ;
— Le Bourgeois đến Tunis (Tunisie) — Chaine và Bertrand về sự phân ủy ở Luxin đến ;
— Sauvage đến điện cấc nơi tức tờ Nữu ước đến.
— Chertaine đến tin viên ở Hồng Kông đến (Mỹ).

Cùng ngày hôm 2-11-1956, trong tòa nhà số 30 của báo Le Figaro, 40 đường đầy điện thoại reo chuông vang rền trong các phòng làm việc của Ban quản trị tăng động bận người không lực vào được, có đó nào gây ra phải lên, các tờ ký giả mang vào tay, chuyển dịch sang máy, vớt dần từng tờ một cho các bàn máng lớn soạn (Ngoại quốc, Pháp chính, thông tin). Các bàn máy chuyển giao tài liệu cho trên viên thư ký trong ban đề viết bài cho số báo ngày hôm kia cho nhà in (bằng ngày Le Figaro phát hành 5 lần).

Đồng thời 7 máy Téletype (thư ký điện tín truyền tin) bắt đầu cho chỗ không phải bằng tin hiệu và

(Xem tiếp trang 4)

Thử tìm hiểu báo chí nước người !

LE FIGARO: MỘT TỜ NHẬT BÁO

ĐỨNG ĐẦN CỦA NƯỚC PHÁP

• LE FIGARO ra mỗi ngày từ 20 đến 24 trang, mỗi tháng xài hết 2 triệu ký giấy.

VÕ - LANG

Thời trang những đặc điểm của thời đại những tà là sự mau lẹ, sự chóp nhoáng của một biến cố đưa cả tính hướng và tác dụng trực tiếp hay gián tiếp đã chung ta. Chỉ trong một vài phút, một tin tức cần thiết đã bay vòng quanh trái đất.

Cô Đặng đài ở Mazoc hay bắc lợi ở Chilli ở 2 Đã có ngay bằng

(Xem tiếp trang 4)

TRIẾT LÝ TUYỆT HẢO TRONG CUỘC ĐỜI CỦA

NHẤT-LINH NG.-TƯỜNG-TAM

Nhất-Linh Nguyễn-Tường-Tam

Nhất Linh đã :

Người đã đi mất không nở.
Nhớ người lòng nuối Đa Mẹ gom buồn.

Đã là hai câu thơ Nhất Linh làm trong một buổi chia tay với gia đình tôi, một bằng chứng thì đến thăm anh tại Phan-thiết, một nơi cách đó lại 26 cây số, để thăm anh Hồ Đa Mẹ đặt giữa một vường lan tươi đẹp. Hai câu nầy, Nhất Linh có đưa đến tôi xem, chắc thực sự rất ngẫu nhiên mà thôi, vì tôi không biết rằng trong vụ nầy, tôi có chính trị phạm chống đối chế độ cũ, nhất là các đồng chí của tôi, hoặc đương bị giam cầm, hoặc đương ẩn trốn ở một nơi nào đó trong hay ngoài nước, đều được tôi và đoàn tụ với gia đình, bạn hữu, nhưng riêng một người, vừa là đồng chí và lãnh tụ, vừa là bạn thân thở, vừa là bạn tâm tình cho tôi, không bao giờ trở về xum họp với gia đình, với đồng chí và bạn hữu nữa.

Người ấy là :

Ngày nghe hàm đó, tôi đã đến thăm chị Nhất Linh ở chợ An đông, thấy chưởng bàn thờ trên bày đầy đủ cỗ, cỗ mỗi Nghĩa Nhân Thiên Thần Thánh thấy mọi anh em tôi đều bùi ngùi, chỉ riêng Nhất Linh Ngô Tường Tam trong khi sống gần anh, bằng lòng vắc với anh ».

Sự thực cũng gần đúng như thế, không chính cũng vì thế mà tôi thấy khó nói về người chính, và anh em những đồng chí cũ tôi vẫn đã đã. Vậy tôi nên nói gì ? — Suy nghĩ mãi, tôi thấy cái có các vấn đề trong Trung tâm Văn Bút mà tôi đã đã có tôi nói chuyện, đã gợi cho tôi đã tác nên. Ay là : « nhưng Điều tôi đã nói về Nhất Linh Nguyễn Tường Tam trong khi sống gần anh, bằng lòng vắc với anh ».

Nhưng, nói ra, các đồng nghiệp quý vị những điều ấy, Công có những điều cách đây 11 năm tôi đã có đặc phái viên tôi đã đến tôi nói chuyện, đã gợi cho tôi đã tác nên. Ay là : « nhưng Điều tôi đã nói về Nhất Linh Nguyễn Tường Tam trong khi sống gần anh, bằng lòng vắc với anh ».

Tự thy như người có khuynh hướng làm kỹ sư, có các tên tôi sáng thực, lại đi làm hành chánh là một nghề cần đến những tài năng và đức tính khác hẳn, vì trường sáng xuất chính đánh giá hơn.

Hoặc người có khuynh hướng nhà văn và nhà cố hoạt động trong lãnh vực văn nghệ thế nào cũng sẽ thành công, nhưng lại thích làm nghề thầy thuốc thì vẫn đến vô tương sai hàng hơn.

Những người hay khó thành công một cách tuyệt hảo, vì chính bộ mặt tinh thần của họ không thích nghề họ thích, bộ phận làm một nghề đã chán nào, phải sống một cuộc đời gượng gạo, và không giúp ích gì được cho chính mình và cho người khác bằng nếu họ sống theo đúng khuynh hướng chính của họ.

Những khuynh hướng ấy không phải ai cũng nhận chữ ngay ở mình một cách dễ dàng : một đôi khi, người ta phải lần hết việc này, việc nọ, đến đến mới thu ra cái khuynh hướng đúng của mình và cũng việc hợp với khuynh hướng ấy.

Trong khi nghiên cứu về Nhất Linh, tôi nhận thấy ở anh có hai khuynh hướng :

Hai khuynh hướng nghề sĩ, và 2 là khuynh hướng nhà nghĩa sĩ. Hai khuynh hướng khác biệt nhau nầy ở Nhất Linh, lại ngang bằng nhau, nên luôn luôn chúng tôi xung đột nhau.

Hay nói cho rõ thêm, ở anh có hai con người :

Một con người Nhất Linh làm nghề, và một con người Nguyễn Tường Tam làm cách mạng.

Khi thì riêng một mình con người Nhất Linh làm nghề.

Khi thì riêng một mình con người Nhất-Linh và con người Nguyễn-Tường-Tam cùng làm việc.

Lại thêm cái nét kỳ lạ Nhất Linh sau cùng, con người nào cũng tìm cách tìm tòi lấy lẽ cho cũng việc mình thích hoàn toàn thích hợp với cuộc đời của Nhất Linh Nguyễn-Tường-Tam đã xây ra nhiều tình trạng.

Tôi xin phân tích vấn đề hoạt động của Nhất Linh gồm trong đó, mỗi khi người ấy đã hoạt động với tư cách là nhà văn, nhà cách mạng, nhà chính trị, nhà thể thao, nhà nghĩa sĩ, nhà thương mại, nhà nông, nhà thầy thuốc, nhà thầy tu, nhà thầy giáo, nhà thầy bói, nhà thầy tướng, nhà thầy phù thủy, nhà thầy bùa, nhà thầy thuốc, nhà thầy lang, nhà thầy cúng, nhà thầy tiên, nhà thầy ma, nhà thầy chùa, nhà thầy chay

TRANG đẹp

Lý Nhân Duyên

Từ ngày Cách mạng dập đổ chế độ độc tài của Ngô-Diệm đến nay, không ngày nào chúng ta không nghe được những lời thóa mạ nguyền rủa cả một gia đình phong kiến với bà Lê lu lay sai cuồng. Người viết đã « hả hê » mà đọc giả của họ cũng « hả hê », chỉ riêng nhà báo in không kịp đề bàn : đó là lẽ đi nhiên của luật cung cầu.

Thật vậy, nhưng con người đọc tài ấy quả là những kẻ phải chịu trách nhiệm rất nặng nề trước lịch sử dân tộc. Họ là kẻ đã đưa hầm một dân tộc đang vùng lên phải chịu cúi đầu trong những tủi nhục của những dân tộc chậm tiến và kém mở mang. Họ quả là những kẻ phản bội nhân dân vì đã đánh lừa cả một dân tộc.

Nhưng, nếu tìm cho ra lẽ... thì bắt cứ một chế độ độc tài nào, đều phải nó tự trên trời rơi xuống mà nó sở dĩ phải có là tuần theo cái luật Nhân Duyên mà có, nói theo danh từ Nhà Phật. Có Nhân không đủ, phải có Duyên (tức là những điều kiện thuận tiện) thì cái nhân kia mới được sinh, thành. Ở những nước tiến tiến dân chủ như Anh-Mỹ ngày nay thì dễ gì đem cái đch độc tài trông vào cổ của quần chúng. Là vì dân khi và dân trí của họ rất cao, chế độ độc tài lấy đâu mà bắt gốc rễ ! Câu bất hủ nầy của một nhà ý học Tây Phương đáng để cho ta suy gẫm : « Vì trùng không nghĩa lý gì, chỉ có thể chất là quan trọng.» Nghĩa là dù là thứ vi trùng ngụy hiểm nào, nếu gặp thể chất mạnh khỏe, cũng không làm sao làm hại được. Chế độ độc tài chỉ có thể hoành hành được trên những tâm hồn bạc nhược của đại đa số quần chúng không có tinh thần trách nhiệm, luôn luôn chỉ biết ý lại vào khoán trắng tất cả mọi công việc quan trọng của đất nước cho một nhóm người hay một vài người cầm đầu quốc nước.

Không có điều kiện ẩm ướt và mục nát, những cây nấm đặc như Độc Tài đựa lấy nơi đâu mà sinh nở? Như vậy, sở dĩ trách cứ nguyền rủa đông họ Ngô đình kia là những người duy nhất chịu trách nhiệm trong việc kéo lùi dân tộc vào những kiếp vạn đau thương, phải chăng không gì khôn ngoan hơn là ngay bây giờ chúng ta hãy lo nâng cao trình độ dân trí và đẩy khi của toàn thể nhân dân để làm kẻ phòng độc sau nầy. Công việc ấy là công việc của Văn Hóa, nhất là của Giáo Dục mà trước giờ những nhà hữu trách không bao giờ chịu lưu ý đến một cách chân thành.

Trước đây, các tay sai của chế độ Nhu Diệm đều vì quá lo nghĩ đến cái chức ở cao sang của mình mà phản bội dân tộc, nên họ phải mang tội nặng đối với tiền đồ tổ quốc đã đành, nhưng bên phía nhân dân, cũng không mấy ai đam đương đầu chỉ trích hay đòi hỏi bằng một cuộc tranh đấu quyết liệt.... Thành thử, trách nhiệm... đều là trách nhiệm của chúng ta cả thảy, chứ đâu có riêng gì những kẻ độc tài, cùng những phe đảng của chúng ! Hãy ngưng đi ! Đừng đổ tội cho ai hơn là cho mình. Thành Khổng ngày xưa đã có bảo : « Người quân tử trách mình, kẻ tiểu nhân chỉ lo trách người ! »

BẢO - QUANG

Muốn biết CHẮC Thời-Vận may hay rủi cần đến nhà KHOA-HỌC HUYỀN-BÍ
MINH-TRIẾT Chuyên xem chỉ tay và Tướng Diện Toàn Đồng Tiền Tài Toàn Đồng Tiền Tài
254 Đại lộ MINH-MẠNG — CHOLON

DYNACYTOL
Laboratoires MILLOT PARIS
trị :
• NƯỚC CỐT GAN BÒ TƯƠI (SINH-TỐ B12)
• NƯỚC CỐT MÁU ĐỎ (HỒNG HUYẾT CẦU)
• NƯỚC CỐT HỘT GÀ LỘN
• NƯỚC CỐT CUỐNG BAO TỬ
• NƯỚC CỐT THẢO MỘC
• GẦY ỐM
• KÉM ĂN
• THIẾU MÁU
• YẾU GAN
• MÒI MỆT
• LAO LỰC-HỌC NHIỀU
• DƯỠNG THAI
KN 587 DYT/QCDP 20-11-63

TIẾNG GỌI TUỔI XANH

Bài của *Nguyễn*

Chúng ta phải bắt tay vào hành động, cương quyết nhưng khoan hòa, trong tinh thần công bằng và bác ái.

Những năm qua

Đã ngót 10 năm qua, cuộc sống của nhân dân ta có một vẻ sầu não, thân thở, chán chường, một mối lo kì khôn nhưng người có chút tâm huyết không khỏi nhiều phen bao khoan lo ngại, không biết là ngày đi về đâu. Có người cho vì nếu không khá của chiến tranh, có người bảo vì sự độc ác khắc-nghiệt của bọn cầm quyền ở miền Nam, nhưng theo tôi có bao tân tôi đâu cũng chưa đủ để tiêu diệt hết hết lòng tin của con người ở tương lai, chưa đủ để biến một đất tiến tục có truyền thống đầu tranh oai hùng đã trở thành những người chỉ biết, chỉ muốn sống một kiếp vật vờ, phó mặc thân thế và tương lai mình theo dòng đời trôi nổi. Tìm đến cái nguyên tính tạng bì thân mà, ai cũng thấy một trong những lý do chính yếu là sự vắng mặt, sự im tiếng của toàn giới tuổi xanh, của lớp người — sản bầu nhiệt huyết, tâm can tương vả niềm tin tưởng ở tương lai — vốn hồn hiên đông vui từ chả yêu, trong bất cứ một xã hội bình thường nào trên thế giới.

Nhìn lại đất nước ta trong mấy năm qua, ai cũng phải đau xót mà thấy tăng giữa lắc sông nội nghiêng, muôn dặm thông khổ thì giới tuổi xanh đường như vắn thiếu nhiều, lành đạm, bị tai nạn mặng nhà giòng dòi lặng lẽ trôi xuôi. Đâu phải vì giới tuổi xanh nước ta không có nhiệt huyết, chẳng đủ can trường ? Phong trào tranh đấu chống bọn quyền của thành thiếu niên VN ta trong những tháng ngày vừa qua đã là một minh chứng cụ thể. Vậy thì bởi đâu mà những người tuổi xanh đã có một thái độ thản nhiên, lành đạm như vậy trong gần trọn 9 năm qua ? — Ấy chỉ vì bọn thống quyền đem bầu nhiệt huyết ra phung sự những kẻ bạo tàn, không muốn đem tàn cán trăng ra làm thành lũy cho chế độ một chế độ áp bức đầy bất công và khắc nghiệt. Chính vì những lẽ ấy mà suốt 9 năm qua, trong xã hội VN, người ta thấy toàn những thanh niên nhiều tuổi đầy nhực sống mà lòng đã nguội giá chương, kẻ thì miệt mài trong những cuộc truy hoan, lấy những khoái lạc phù du làm nghĩa sống, người thì quá sầu bởi vì tài nhược, quá đỗn khi vì có đưn nên chán ngán thế sự, chưa bước bậc vào đời mà đã muốn gác mình ra ngoài cuộc thế.

Nhìn đến bọn, ai không thấy ngùi ngùi đau xót ? Thực không còn gì bi thảm cho bằng những mầu sắc con xanh mà đã mất hẳn hết tin tưởng ở tương lai, có rẻ cả bão thân, hoài nghi khắp đông loại. Một trong những thành công to lớn nhất của chế độ cũ là sự gieo rắc lòng hoài nghi trong khắp các tầng lớp nhân dân. Người ta không đâm tin ở người mà cũng chẳng đâm tin ở mình. Không tin ở tài lực mình đã nhọc nhằn đưu đưu, lại thêm không đâm tin ở người ta cũng ngày càng thấp đi đuối, càng thấy mình lạc loài, đơn độc ngay giữa quê cha đất tổ, ngay giữa những anh em ruột thịt của mình. Từ các tầng lớp cổ đưu, cái tinh thần hoài nghi, nay sinh ra không biết bao nhiêu mầm mống đau khổ vì hiểu lầm, vì bất lực.

Đã biết bao lần chúng ta nghi ngờ, cầm giận nhau chỉ vì một chuyện thành kiến một sự hiểu lầm ? Một vài tỉ dụ đưu sau. Ngày trong bằng ngũ học sinh đã bao lần chúng ta xét đoán khắc nghiệt các anh chị em ruột thịt vì chúng ta vẫn đa bao đương thời bọc chương trình Pháp và cho họ là những kẻ mất tinh thần yêu nước, cũng đã bao lần các anh chị em ta theo chương trình Pháp đã xét đoán khắc nghiệt chúng ta vì cho chúng ta là những người có đầu óc bài ngoại ? Đem kết phong trào tranh đấu bao vệ tự do phát hành trong mấy tháng vừa qua, mọi thứ chúng ta mới ngờ vực mà cũng vô cùng khắc khổ thay rằng đã mang tiếng « yêu ngoại » nữa đâu, các chị em thân thuộc của chúng ta theo học chương trình Pháp vẫn nặng lòng nhớ tới non sông văn hàng hai và vẫn vô cùng thương chúng ta nhiều gần đưu khuôn trong cảnh ấp bức, những niềm tin tưởng trong lúc thành công. Các người bạn quí của chúng ta bấn vùng không khác người quốc mà sung vương, khi thấy dù mang tiếng « bài ngoại » nơi đâu, chúng ta cũng vẫn còn tâm thông với họ, vẫn cảm thấy niềm thương họ ở chỗ cùng không nhau những nỗi buồn vui, những niềm tin tưởng các người ở công bằng bác ái, các lý tưởng dân chủ tự do.

Công đã bao lần chúng ta ngẩn ngơ, bơn giãn nhau ở thành Đô, cho rằng con người nước Trung miền Bắc là những kẻ trung thành và điều hiện, chỉ biết một lòng sống chết với Ngô triều, tận lực ra tài giúp bọn quyền gây tội ác ? Đêm khi phong trào tranh đấu nổ bùng, người ta mới rơi nước mắt vì xót xa, vì đã bận khi thấy sinh viên, học sinh miền Trung là những người đầu tiên đe đã mão cho tự do, người ấy mới rơi nước mắt vì mừng vì niềm hãnh khi thấy sát cánh với những người con yêu quí. Cũng lòng giang nơi đường đến trường, luôn luôn ta thấy nhớ con con Hồng hà, của Hương Giang. Những người con yêu quí của cả ba miền đã theo xát cánh với nhau trên đường tranh đấu, trên đường vô ngục tù, trên đường tơn tử đa. Nếu không chẳng thờ thách để, những giờ khó chung đó, thử hỏi chúng ta con có thể hoài nghi, hiểu lầm nhau cho tới bao giờ ?

Đã vậy, chúng ta cũng đã có lúc chưa rõ, có lúc nghi ngờ vì hiểu lầm nhau. Người viết kể đưu không đâm tin nhau, người viết ở khác miền, khác hoàn cảnh không đâm tin nhau, kết cục là bao nhiêu lòng tin nhiều đâm ngờ vực, phòng tức và sự sợ đã tự tiện tay mình để cho một thiểu số người ác tâm lợi dụng thời cơ, làm điều bất nhẫn vô đạo.

Trong suốt 9 năm qua, số đi những kẻ có ác tâm đã thu hành suốt miền tới nên cộp tập, khắc tác

(Xem tiếp trang 2)

GỞI NGƯỜI THANH NIÊN

LÁ THƯ SAIGON

Gửi các bạn thanh niên VN trong nước và hải ngoại.

Các bạn thân mến,

Dù muốn đi không, hôm nay, là thứ Sáu gần tròn năng đến sau khi viết những dòng này.

Đường chiều chở ! Đường ngày ! Dù đang lao lung giữa miền quê hoang lãnh, dù đang cảm cúi mọi sự người ta ly, các bạn hãy đọc là thứ Sáu gần bằng đoi mắt tin yêu, bằng tâm tình cởi mở và thân gần không đưng đưi, vì những sinh đã gay đó.

Tuy đây, sự tự cách một thanh niên, sinh viên Saigon, hàng ngày chúng tôi chen thành lần lượt gửi đến các bạn những tin tức những cảm nghĩ, những nguyện vọng phát sinh một cách trung thực đối sống của thế hệ thanh niên sinh viên hiện nay, của con người yêu tự do và đầu đó.

Sau cuộc cách mạng 1-11-63 thành công, tinh hình sinh hoạt thanh niên sinh viên trở nên rộn rịp, khắc tác và nhất là có tính cách đầu chủ hơn trước.

Chúng ta đã thấy một « Đại hội đại diện anh viên Lâm thời Saigon » được thành lập ngày 11-12-63 thay thế « ban hội đồng sinh viên » cũ. Đại hội đã tích cực hoạt động để những tin đầu phát thành Saigon, hội thông A. I. Chân Nhật từ 12 gió đến 12 gió 30). Để phát hành báo chí, (2 tập sau « Sinh viên » tăng không) để triển lãm và chiếu bóng cuộc tranh đấu chống độc tài Nhu Diệm của Phật tử, thanh niên sinh viên, học sinh quốc đội (từ 12 đến 21-12-63 tại số 4 Duy Tân, Saigon) và nhất là tổ chức vận động những nước bầu cử bạn đại diện thanh thiếu tại các phái đoàn đặc thành lập Đại hội đại diện sinh viên Saigon đã tự cho là một Tổng hội sinh viên VN. Hàm Chân nhựt 22-12-63, Đại hội đại diện sinh viên thân thiết Saigon đã tự giải tán và trao quyền lại cho Đại hội đại diện sinh viên Saigon.

(Xem tiếp trang 2)

ĐẶC DIỆT CỦA TỰ DO

Vài ý kiến tổng quát về...

VẤN ĐỀ XÂY DỰNG THANH NIÊN

● Di sản của những chế độ cũ. — Những sự thật rầu lòng. — Trạng thái tinh thần của thanh niên hiện đại.

(Tiếp theo)

IV. Trạng thái tinh thần của thế hệ Thanh niên hiện tại.

Câu ngạn ngữ «Sinh cung chi điểu» có thể áp dụng trong trường hợp thanh thiếu của thế hệ Thanh niên hiện tại. Bị Việt Minh lợi dụng những năm 1945-46 để chống lại những phần tử Quốc gia đang cố gắng để bảo vững gây sự cùng hoàng», nên đã ngăn cản sự tham gia vào tranh đấu giành Độc lập cho Tổ Quốc. Từ trạng huống tinh thần này, phát sinh ra những thái độ đã đặt trước bất cứ một phong trào Thanh niên nào, nhất là khi họ đã nghe thấy tin sáng cùng phát sáy, đang phát kích dự định lợi dụng bọn Việt Minh trước kia. Trang thái tinh thần này giải thích sự thái hai ở chế của « Thanh niên» bao quác đoàn » (Đại Việt), của « Đoàn Thanh niên Quốc gia » (Việt Nam quốc dân đảng) vì mới đây nhất, của « Thanh niên Cộng hòa » (Cần lao nhân vị cách mạng đảng).

Làm sao đang kể được trong thái tinh thần hoài nghi và thái độ đặt nặn đây đề kiến tạo một phong trào Thanh niên nếu không được mạnh mẽ như chúng ta mong muốn, ít ra cũng có « hồn » hăn hoi, quả thực là một nhiệm vụ vô cùng khó khăn cho thế hệ Trưởng Thanh niên và Thể thao. Chúng ta hãy nhớt liệu tin tưởng vào thiện chí của những nhân vật mới trong Bộ Thanh niên và Thể thao và thành khẩn ước mong rằng ông Tân Tổng Trưởng Nguyễn hữu Phi cũng các bạn cộng sự thân của ông sẽ phụ vụ với một tinh thần cách mạng thật thu khai nguyên tắc cuộc cách mạng lịch sử ngày 1 tháng 11 năm 1963.

Ngày từ bây giờ, tôi cần phải nhắc lại câu nói bất hủ của Linh mục đại văn hào Charles Wagner, tác giả cuốn «Thanh niên» (Jeunesse) đã nổi nóng tại Phòng trong và sau đó như thế chiến (1914-1918), câu : « Tình thần đảng phái, đó là kẻ thù ! » (L'esprit de parti, voilà l'ennemi !) (1).

V. — Thiếu nhiều căn bộ Thanh niên quá !

Phong trào Thanh niên và Thể thao do Tổng Uỷ viên Thanh niên Thể dục và Thể thao Đông Dương Maurice Ducoroy tạo nên để là cho chúng ta một số tài tử hoàn hảo viên Thanh niên tốt nghiệp trường Cao đẳng của bộ Thanh niên Đông Dương tại Phan Thiết (Ecole Supérieure des Cadres de jeunesse de l'Indochine bay E.S.J.I.C.). Sự hoàn hảo khả kể của trường Cao đẳng Thể dục Đông dương tại Phan thiết (Ecole supérieure d'Education physique de l'Indochine bay E.S.E.P.I.C.) và phát là những kinh nghiệm thanh niên sau 20 năm hành quân đã tạo nên cho họ những khả năng được biết có thể đưa họ lên những chức vụ đầu khiển. Các Bộ trưởng Thanh niên đầu Thanh niên và Thể thao có đã không biết sử dụng khả năng chuyên môn của họ và thay vì bọn đông người chuyên môn hoàn hảo những kinh nghiệm quý báu về Thanh niên, người ta đã tương lên một việc hợp lý khi thường công phụ vụ thêm nữa cần họ bằng một chức chánh vụ vụ, chủ vụ phòng hay Trưởng Ty nghĩa là những chức vụ cần không nhiều hơn. Biết bao khả năng chuyên môn bị thui chột đi như vậy.

Tôi thành thực hoài nghi những khả năng của những huấn luyện viên Thanh niên. Hồ thao trung cấp hay sơ cấp ở ít thân tự các khóa đào tạo cán bộ do Bộ hay Nhà Tổng Giám sự Thanh niên thiết lập trong vòng 14 năm nay, từ 1949. Quả vậy, tự thời kỳ Bộ trưởng Thanh niên và Thể thao Nguyễn Đôn Hoàn đến nay, chương trình hoàn thiện cán bộ chuyên môn cho ngành nầy không được cho đầu đúng như mức lẽ bắt của tâm quan trọng của vấn đề. Sự thực, trình tình ra đa là người ta nhâm mục tiêu đào tạo một đoàn huấn luyện viên thừa hành nhưng hơn là đoàn thân. Sau làm ngày từ trên nguyên tắc cần bản tinh luyện thì làm sao thành rồng được ?

(Còn tiếp)

(1) Jeunesse của H. Wagner, quyển II. Les heretiers, chương 3 : Quelques mots sur l'esprit de parti trang 129

ANH-TỪ CÔ NƯƠNG

Nguyên tác TU-TỐC ● *Bản dịch của* QUANG-VŨ

(Số 2)

— Không ! Chỉ có Thương để đưn. Thương để khiến cho toàn thể gươn đưn chúng, nếng chúng ta chỉ con biết tin tưởng ở quy thân mẹ thôi !

Tôi hiểu rõ Dương Sơn muốn nói ra là những nỗi bực tức ở trong tim. Anh đang cố ý muốn tập trung tất cả tinh thần lai để lên nếng cươn ngươn toàn thể thế giới. Tôi vội và ngắt lời anh, cố tìm một vấn đề nào đang đầu hơn để đưa anh ra ra khỏi cái tình trạng khinh thế ngạo và như thế.

Tôi hỏi :

— Cô Anh Tử đã thành hôn chưa ? Trong lúc đang bịnh, cô một gia đình rất ấm là một chuyện tất hay.

Dương Sơn lành lung đáp :

— Không có chuyện ấy, một người thông minh không bao giờ thành hôn cả !

— Tại sao vậy ?

Dương Sơn ra tới thêm một chén rượu thứ đầy nữa và nói :

— Cũng chẳng khác nào người uống rượu vậy ! Lần đầu uống rượu say thấy thích thú vô cùng, lần thứ hai thấy sự đồng, lần thứ ba thì chẳng khác nào một thằng tổ vậy. Anh Tử rất thông minh, cho nên nàng không bao giờ tự nguyện uống nữa lần thứ ba.

— Thế ra nàng không con nhớ Lũng Đông Nguyên hay Ngô Hân Thanh hay sao ?

— Mỗi khi nghĩ đến chuyện đó lại muốn khóc lên một cơn thảm thiết. Tính cách của bọn họ nghĩ mà chán hơn cơm nếp nát !

Tôi lại lên tiếng thăm dò :

— Một người đầu bà bao giờ cũng vẫn thì là đầu bà ! Tại sao anh lại không khuyên nàng tìm một thân gối phân ? Chắc rằng nàng con có thể đi lại chống lớc nầy. Cuộc sống của các thiếu phụ có khác gì bọn anh đâu, sơn sơ thì lại mau tàn.

Dương Sơn lại hớp một ngụm rượu rồi trơn trừng và nhìn vào tôi :

— Bạnh đã không cần thiết cho lắm, con người nào cũng có thể kết quả được ! À ừy, tôi quên chưa nói cho anh hay một việc cuối cùng của cô Anh Tử bằng nay đã bọc bao giờ rồi !

— Anh chớ nên nói thế, Anh Tử không hề lấy chồng tại sao lại có con ?

Tôi cho rằng bị bao trên ghen nên lại càng ngạc nhiên và lại nghĩ rằng tôi con con học tại nhà trường vẫn thường đưa ra những tin đồn vô cản cứ nên lại tiếp :

— Thật khó mà tin được rằng những lời đồn ấy lại có thật ? Thế ra cô ấy đã có con với Lũng Đông Nguyên hay sao ?

Dương Sơn cười như mếu khó lắc đầu :

— Tôi không hề nghi đến chuyện hôn lại bao Thế ra Ngô Hân Thanh chưa nói rõ vấn đề cho bạn nghe bao giờ hay sao ?

Hậu đó, tôi chăng qua là một cậu học trò nhà chỉ đang vai khuyh hàng quanh mé thôn Tây trường bọc, nơi nào cũng có cái mà nơi nào cũng không có tất, nghĩ cho kỹ thì chánh anh mới là kẻ đang vai trong vậy. Và vẫn đề biết được cô Anh Tử có thai, hoàn oái, đó là tình tứ của anh vậy !

Dương Sơn cự trao ra :

— Phải đây ! Tôi đã điều một vai trò không trong vẹn, chẳng qua chỉ là một thằng bé khu hoa, là mực hồ đã ma ha ! Ngày nay như lại chuyện cũ tôi thấy mình vẫn còn hồ đồ như xưa vậy !

— Anh không hiểu qua nghĩ sự chuyện đó ? Dương Sơn uống cạn một chén rượu chưa ngang nếp, trầm ngâm một lát.

Hoa và Cô một lần tôi mời uống rượu vẫn thường là trong lúc say rượu nàng sẽ nói hết tất cả sự thật cả ! Tuy nhiên, trước hết nàng rất cẩn tự đưng nên nhắc đến câu chuyện luyến ái đã qua sau đó lại đưa ra cho bạn chiếc gương của Lũng Đông Nguyên và cái Đông hồ vàng của Ngô Hân Thanh, đem ở cả tay có con gái.

— Chắc chắn nàng có một tâm sự khó nói ra !

— Đúng vậy ! Nàng khóc nữa !

— Con anh ? Anh chẳng nữ nào cô bốn nàng thêm nữa !

— Lác ky, tôi cũng say rồi !

— Tự đây về sau, anh cũng không một lần nào nhắc đến đi vàng vô nàng nữa ?

Nói chuyện ấy khiến cho ngài ta thêm đau lòng !

Tôi ngồi lại thay Dương Sơn đã say khướt rồi, đài mắt đỏ ngầu, tay run lập cập uống chén rượu nữa nghe cổ uống cạn một hơi. Sau đó, anh nằm chặt bàn tay đâm mạnh một cái lên mặt bàn rồi bằng một giọng rực tàn thô bạo, anh nói hết những sự tiếp tiếp ở trong lòng.

— Bạn chẳng là đều bị thôi đến lầm cho gặp vàn không may. Anh Tử là một con người bị đưn đưn tìm thân đến nhỉ mau vậy. Tám năm không chăm chăng là đã làm được gì nào ? Mười năm lưu vong, chẳng là lại làm được cho nước con người tôi ở được bằng mặt trời chăng ? Trung vơn quốc gia thì quốc gia bỏ rơi chúng ta ! Thày chúng vơn là tình thì là tình bẩy nghĩa chẳng ! Trung vơn chẳng là thì chẳng là lại lừa đảo chúng ta ! Anh thứ nghĩ, chúng ta chết đi, thì các bậng hữu chẳng nhắm mắt lại đây ư ? Chúng ta cần sống nhằm là bao chúng lại chẳng giương mắt mà nhìn đây sao ?

Gần gần quá ! Câu hạnh kinh nhiên của Dương Sơn hình như lại mơ phát ra, nhưng tôi cảng không thể phân được đúng nhỉ mặt lẫn mắt của anh đây bao hàm biết bao thông khổ, biết bao nước mắt. Tôi biết không thể nào nói lên những lời phụ phiền để an ủi anh vì làm như vậy sẽ khơi thêm lên trong lòng anh những sự phẫn nộ mà thôi. Tôi để cho anh nói hết đoạn lại tiếp tức rồi thêm cho anh một chén rượu. Anh vẫn uống cạn vẫn cứ thoám thở cái đề dương hàng vẻ anh tiếp.

— Tôi ! Hoàn sau chúng ta không nên chuyện quá khứ lại gì nữa, hãy uống đi anh chén rượu ! Tôi ! Hãy uống một chén đi !

Dương Sơn cau mày, trong trong như anh đang uống hết những sự đau khổ vào tập đáy lòng. Anh thơ mình nhưng vẫn trong trên mắt rất lan tiếp nói một hồi như để cho chính mình nghe :

— Uống cho đã hồng hai mươi, để cho đầu sự sau hết nên mất ! Tôi thật vô ý từ khi nhắc lại chuyện qua khứ của Anh Tử. Trong lại chuyện cũ, chỉ càng thêm đau lòng. Chắc anh đã hiểu, chẳng là đây khinh thị, làm như nàng, nhưng tôi cảng tế hơn nữa vì thuở xưa tôi quá chú quen, quá hồ đồ, quá lão khoét. Tuy nhiên, nàng đã vô chính tắc.

(Còn nữa)

ANH-HÙNG TAY-BÁNH
VÕ HIỆP KỲ TÌNH TIỂU THUYẾT
Nguyên-tác của LY-PHI-MÔNG
Bản-dịch của VI-HUYỀN-ĐẮC
(Số 2)
CHƯƠNG THỨ NHẤT
— Anh muốn hỏi tôi việc gì ?
Tôi liền lễ phép đưa phong thư gươn thiệu cho ông. Ông mở ra đọc qua một lượt, rồi bảo tôi :
— Anh muốn xin một chân « tai sự » ở ? Gương oai của ông có lo lắm đối chức khiến ám Pháp. Ông quay nhìn tôi lần thứ hai, để ước lượng xem có thể dùng tôi vào công việc gì ? Ông lại hỏi tôi :
— Nhưng anh có sở trường gì không ?
— Thưa ông, ông muốn cho tôi làm việc gì, tôi cũng xin gắng sức, để làm chu tất.
— Vào công việc gì cũng được ?
Ông gư tay gẩy cái đầu hơi của ông, vẻ suy nghĩ, rồi ông nói tiếp :
— Ở đây vốn là « Đại đội vận thâu », chúng tôi chỉ lo có việc chuyên chở. Vì sở mới thiết lập nên hiện thời, tôi còn thiếu khá nhiều người giúp việc, nào hiệu sự viên, người sự tài, tài xế, thợ máy...
— Thưa, nếu tôi được tuyển trạch vào chức tài sự, tôi xin tận tâm để làm vừa lòng ông.
Bỗng ông hỏi tôi :
— Anh thích đảng cả phế hay ưng uy ký ?
Tôi vốn đã rõ cái thị hiếu của mấy ông lớn Mỹ nên tôi đáp :
— Thưa, tôi ưa cả phế cả pha uy ký.
Ở thế thì anh giỏi tôi !
Nói xong, ông liền rút ngăn kéo lấy ra một hình uy ký, khi chốc cốc đưa lên cái vào mắt cốc phần nửa vừa, rồi chăm chăm ca phế đến đây. Ông ra hiệu bảo tôi ngồi xuống, và, vẫn tay, ông mời tôi hút thuốc. Ông nói :
— Uống cà phê pha rượu, phải hút thuốc, mới thiệt là hưởng vị !... Các thứ vật phẩm để cho tế đương được bốc lên khu, tôi cũng đương cho chính khác các vitrô chức vụ tài sự, hiệu chi con thiếu người áp vân.
Ông Mạch Khắc ở cho tôi hành rất rõ mỗi, ông nghĩ sao, mà ta làm vậy, không do dẫn, lường ly. Ông đam đạo vơi tôi vẻ đủ các việc. Ông than phiền về sổ chưa thu nạp được một nhân viên có ích tài, lực. Để gạo phó việc đốc suất. San khi thấy tôi đã uống cạn cốc cà phê, ông liền bảo :
— Sống mai, tôi cho chiếu khán tài sự, anh đến gặp một tay nhà! Tôi đã hỏi ông Mạch Khắc ở như thế bằng một giọng đầy ý khẳng định. Ông vội đáp :
— Để tôi còn suy nghĩ xem sao. Anh từ yếu tâm, tôi sẽ giao cho anh một nhiệm vụ xứng đáng với tư cách của anh. »
Ông đưa tôi ra tận cửa phòng. Ở bên buồng làm việc, tôi lại nghe thấy tiếng gõ nhịp nhàng, lanh lót, của mấy đánh chữ. Cái cô thư ký có nước da trắng mịn hồi nay vẫn đương chăm chỉ làm việc. Ông gọi cô ấy cả đến bên tôi :
— Cô Mẫn cho là bì thư của tôi đây, (vẫn cô số ưu ấu là Roer) trong những khi tôi đi vắng, anh có điều gì cần, anh cứ việc bảo cô.
Vẽ sau, tôi mới được rõ, ông Mạch Khắc vẫn cho cô ấy là Phan Mẫn Cô. Nghe thấy nói đến tên, cô người đang đứng ra vẫy thơ lên cô ông Mạch Khắc. Tư, cô liền nhìn mong vào mặt cô đương đây gay tay để bắt tay tôi. Trước cái gương mặt trên trán, cung nước da trắng mịn, và hai hàm răng ngọc của cô, những đóa hồng mơn mởn đầu xinh, chẳng ghen tức thì chẳng phải khen thầm trong bụng.
Trong khi cầm lấy bàn tay khiết bạch nõn nà của cô, tôi ngẩng mặt thấy hai gương mắt cô ông hơn vào tai cô ấy thì thầm trong « Trung vơ đã tính » (thị tuy trương và ở đây hai Tương giang, Lam tinh Hồ nam). Ông Mạch Khắc từ cũng không nói vì tôi, nói vơi cô thư ký của ông.
— Lý tiên sinh đây vừa được tôi giao cho trọng trách cai quản đi lên chuyên chở đây, nghe nhớ ông chưa lập gia đình, thì phải.
Ông nói xong, vẫn tiếm tiếm cười, quay trở vào phòng làm việc.
Cô Mẫn chỉ « lệ cười đưa vẻ đi về phía bàn đang mày của cô.
Bước ra khỏi lầu vai, tôi đã thay một chức sự gặp gỡ đang sa, nhẩm chốn nên lại như một con người vừa đang lang phía sau tôi lên tớp tớp. Lao cao bà Địch thăng hình nhỏ nhẹ ta vô lấy, đem ác chạy vòng quanh quảng trường, để tập lại, thì phải. Vừa rời trước mặt tôi, bà ta hàm lại đầu vì tình một cái, bàn bình ấy xét nên cái sắc kêu rít lên, và cuối tắt cả bao cái vẻ phía trước. Tôi gượt nây người lên và vội lao lai. Bà ta đã nghênng mình ta ngoài, ân cần nói tôi :
— Thế nào ? Anh đã ưa được việc chưa ? Lão Mạch khắc tự đã giao cho anh những việc gì ?
Tôi nhìn vai, đáp :
— Ông Mạch khắc Tư có nói ông giao cho tôi một chức vị quan trọng, nhưng tôi đã hiểu sự quan trọng đó như thế nào rồi.
Tôi thì đã chẳng bảo anh lúc nầy, lão Mạch khắc Tư tắt cả vẫn nói vào thôi bỏ bỏ bên tâm ở trên. Tôi bảy giờ sẽ lên xe đi, đi đưa anh về.
Tôi vừa chực bước lên xe thì Phan Mẫn Cô đã chạy vội ra gọi tôi :
— Lý tiên sinh !... Lý tiên sinh !...
Cô vừa nói vừa thở hổ bồi bồi tâm ở trên. Tôi bèn dừng lại, rồi tiến đến bên cô, cô bạ giọng nói :
— Ông Mạch khắc Tư bảo tôi đặn nhỏ ông rằng, ông chớ có quá thân cận với phu nhân Địch thiếu Mão !...
(Còn tiếp)

TELMIN
Dùng để Run Sàn làm khỏi sưng
Uống 1 chai thuốc SÁN LÃI TELMIN tan Run Sàn lãi
Thật thơm ngon
Thuốc
SÁN LÃI
TELMIN
Thơm, ngon, ngọt. Khỏi cử ăn
Khỏi đau xó... Uống lúc nào cũng được
573 DYT/QCDP 20-11-63

Tự Do

TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC

Thủ đô và các tỉnh

★ Lễ truy điệu Nhân Sĩ Lãnh Nguyễn trường Tam : Ban Tổ chức lễ truy điệu nhà cách mạng Lãnh Nguyễn trường Tam vừa tiếng hành mới đông bao các giới, các đoàn thể, tổ chức hiệp hội, anh chị em công nhân, sinh viên, học sinh tới dự buổi lễ sẽ tổ chức tại sân vận động Tao Đàn, ngày 5 tháng giêng 1964, đúng 8 giờ sáng.

Nhà mới đông, hàn tới gần hoàn thành. Phòng ở 7 giờ trở đi, lối thông Phan Đình Phùng Cầu Chim. Thông cảo nào thay thế giấy mời riêng.

★ Đài trừ du đãng tại Nha Trang.

NHATRANG.— Theo một nguồn tin thông thạo cho hay, hiệu suy tự quan hiệu trích đang tạo nên chiến dịnh mạn cao hồi du đãng tại Nha Trang. Một số thanh niên nữa thiếu giáo dục đã bị đưa ra tòa hoặc phải chịu cảnh cảo. Cũng theo nguồn tin trên, những thanh thiếu niên đã đăng sau khi bị tha ân xét xử theo luật hình, đều có thể bị đưa đi đến nơi giáo hóa cho đến trường thành hoặc tực xuất ra khỏi thị xã hoặc tỉnh khác.

★ Lửa cứu bắt cần hàm 7 nhà cháy rụi.— PHƯỚC TUY. Khoảng 2 giờ chiều ngày 27-12-63 vừa qua, một vụ hỏa hoạn đã xảy ra tại 1 xóm nhà đông đúc ở 1ha 12 thuộc ấp Xóm Đào xã Phước Lễ cách thị Bà Rịa Tỉnh lỵ Phước Tuy độ 2.000th.

Nhờ đông bào tận tâm cứu chữa nên hơn 20 phút sau đã chấm dứng và dập tắt được ngọn lửa nguy hiểm. Tuy vậy, 7 căn nhà bằng lá đã bị cháy rụi. Kết quả chỉ có 7 căn nhà vựa tôn và 14 cái ông Nguyễn văn Cược và Nguyễn thị Hảo bị cháy rụi cùng với nhiều đồ đạc và vật dụng. Sự thiệt hại ước lượng độ hơn 100.000đ. Đang và không có số bị nạn. Theo cuộc điều tra thì ngọn lửa đã phát hiện nơi bếp trái nhà bà Hảo mang số 328/2 và nguyên nhân do gió chữ đã bắt cần trong lúc nấu nướng.

★ Một Mỹ kiều bắn súng vào đầu bồ sẹ chết : ĐÔ-THÀNH.— Vào lúc 7giờ 15 sáng 3-1, một vụ tự tử hình không tại đầu cầu (Mỹ) bên Chương Dương, thuộc phạm vi quận Nhất. Một Mỹ kiều ăn mặc thường phục, rút súng lục bắn vào đầu bồ sẹ chết liền tại chỗ. Nhà chức trách đã thành, và nhà chức trách quận cảnh Mỹ tạm tin rằng nguyên nhân vụ rất đơn giản vì bồ sẹ bị nạn. Theo cuộc điều tra thì ngọn lửa đã phát hiện nơi bếp trái nhà bà Hảo mang số 328/2 và nguyên nhân do gió chữ đã bắt cần trong lúc nấu nướng.

★ Một Mỹ kiều bắn súng vào đầu bồ sẹ chết : ĐÔ-THÀNH.— Vào lúc 7 giờ chiều 2-1, nhân viên cảnh sát đi tuần trên đường Lê Lợi, bắt gặp chị Nguyễn thị Vân 38 tuổi, nhà ở đường Lê văn Duyệt Sàigòn, bên hình lóc thế của Trần lệ Xuân (vợ Nhai) Khi xem lại thì biết bà bán hành của vợ Nhai đã lấy đồ ra tàn hình của vợ Nhai ghép vào hình lóc thế chụp lại đem bán. Đồng thời, cung ngày nhân viên cảnh sát bắt được Trần thị Sang 27 tuổi nhà ở đường Ngô vung Chiêu, Tổng văn Quới 26 tuổi nhà ở đường Lê văn Duyệt và Hoàng Quý 21 tuổi nhà ở đường Thành Thái, bên lịch lóc thế và bán ảnh giả. Tất cả đều bị bắt, vang vật bị tịch thâu.

★ Bắt bồ chế độ đại điện thương gia gạo tại tỉnh Long Khánh. XUÂN LỘC.— Tòa Thanh Tra Tổng Long Khánh vừa qua Thăng cáo bắt bồ chế độ Đại điện thương gia gạo kể từ ngày 1-1-1964 do chế độ cũ đã cho độ đại điện tỉnh Long Khánh trước đây.

★ Cướp táo bạo tại đường Trần nhân Tôn Cholon.— Vào lúc 8 giờ sáng 2-1, một vụ cướp táo bạo đã xảy ra, tại đường Trần-nhân Tôn Cholon, 5 tên cướp vào nhà tự xưng là nạp vơi con chủ nhà, nói chủ nhà lại đoạt số bạc và số tiền 100 ngàn đồng tiền thoát. Theo như lời bà Lâm Lang 54 tuổi nhà ở số 145/457 đường nói trên cho hay, giờ nói trên bà Lang đang ngồi trong nhà, 5 tên cướp vào nhà bảo bà hãy cởi quần áo ra, bà tưởng chúng bà bắt con cướp bà bị đụng. Trong thấy bà Lâm Lang bắt hoảng, nhờ những tên nây chỉ chỉ của con nam bịnh viện Thêm lục bà Lâm Lang vào nhà lấy quần áo ra thay, tên cướp liền bảo-nhỏ, nhất giữ vào miệng, trói lại đoạt số bạc và số tiền gần 100 ngàn tiền thoát.

★ Vụ buôn lậu Đồng quan không lỗ ở Cholon.— ĐÔ THÀNH. — Như hạn đọc đã biết, vào tháng 11-62, bọn người Tiền hiên Lithu, chỉ huy biết kích 4, và Khưu văn Hai chỉ huy biết kích 1, bắt được ông Trương Hy, chủ nhà bàng Đồng Khánh ở Cholon, cùng 10 đồng lão là Nguyễn Lâm, Châu Minh Chân, Trương Hiếu, Âu Minh, Âu Nguyên, Âu phục Chi, Lương văn Chính, Huỳnh bút Dung, Lý Minh Phát, và Tạ Kim, một tổ chức buôn lậu đồng quan, bọn nầy vừa tịch thâu 7 ngày Mỹ kim và 5 triệu bạc Mỹ. Nhưng theo nguồn tin đáng tin cậy, bọn nầy vừa qua, vẫn giam chân không rất hồi gì cả. Sau ngày cách mạng, bọn 11 người buôn lậu được giải qua Tỷ Hình Cảnh Lưu Đồng điều tra. Nội vụ được lập biên bản giải Tòa án Quân Sự Đặc Biệt. Sáng ngày 3-1-64, một bọn 11 người lại bị giải Tòa án lần thứ.

★ Ông Tổng giám Đốc Xã hội thăm Trung tâm thường Nghiệp Kỹ nữ : SAIGON. — Tiếp tục cuộc viếng thăm các cơ sở xã hội tại Đô thành, sáng hôm qua, hồi 9 giờ, Bác sĩ Phạm phú Khải, Tổng Giám Đốc Xã hội đã đi thăm Trung tâm "Hướng nghiệp kỹ nữ giải nghệ" ở khu Vườn Lài.

Tại nơi đây, sau khi xem xét các khu học nghề may, đan, thêu và đặt cùng nơi ăn chốn ở của các kỹ nữ, ông Tổng giám đốc đã thảo luận cùng ban quản trị và Ban giám đốc về tất cả những khó khăn và công hiến kỹ nữ. Ông Tổng giám đốc nhận mạnh rằng nếu không có sự giúp đỡ của bà con xã hội thì việc cơ Trung tâm phải cố gắng hiến cũng là vô ích lắm cho các học viên sau khi tốt nghiệp ở các ban nghề và thoát khỏi bỏ đã khi cần khuyến khích và nâng đỡ bọn. Sau cùng trước khi rời Trung Tâm, Ông Tổng giám đốc đã không quên khuyến nhủ các kỹ nữ tham gia lớp trở ở Trung Tâm phải cố gắng học tập cho thành nghề để trong thời gian lưu trú